

TOIMINTAKERTOMUS

| 2025 |

Autism Finland rf | Autism Finland

TOIMISTO

Hämeentie 105 2 A
00550 HELSINKI

NEUVONTAPALVELU

ma-ke klo 12-15
puh. 050 467 3130

www.autismiliitto.fi

facebook.com/Autismiliitto

instagram.com/autismiliitto

youtube.com/Autismiliitto

Kansikuva: Netta Lehtola

Sisällys

1. Autismiliiton toiminta	3
2. Organisaatio.....	6
3. Vaikuttaminen	9
4. Järjestötoiminta.....	13
5. Vertais- ja kokemustoiminta (VeKo-toiminta)	19
6. Viestintä.....	30
7. Autismiliiton koulutustoiminta	43
8. Yhteenveto	46
9. Liite 1 ja 2, tilinpäätös ja tase.....	48

1. Autismiliiton toiminta

Autismiliitto jatkoi vuonna 2025 päämäärätietoista toimintaa autismikirjon ihmisten ja heidän läheistensä yhdenvertaisuuden, vaikutusmahdollisuuksien ja hyvän elämän toteutumisen edistämiseksi. Liiton toimintaa ohjasivat vuonna 2024 hyväksytyt strategiset yhteiskunnalliset tavoitteet: 1) autismikirjon henkilöiden perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat yhdenvertaisesti, 2) autismikirjon henkilöiden oikeus osallisuuteen toteutuu elämän eri vaiheissa, 3) autismikirjon henkilöiden valtaistuminen sekä liiton toimintaa koskevat tavoitteet: 1) vahva toimija, 2) haluttu yhteistyökumppani ja työnantaja sekä 3) ennakoiva ja aloitteellinen vaikuttaja.

Vuoden 2025 toimintasuunnitelmassa liiton toiminnalle asetetut tavoitteet olivat

- 1) Liiton toiminta vahvistaa autismitietoisuutta ja autismissyönteisyyttä yhteiskunnassa
- 2) Vahvistetaan laaja-alaista tukea tarvitsevien autismikirjon henkilöiden perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista
- 3) Edistetään autismikirjon henkilöiden oikeutta osallisuuteen elämän eri vaiheissa
- 4) Liiton toiminta tukee ja vahvistaa jäsenyhdistyksiä

Vuotta leimasivat järjestörahoituksen leikkaukset, joita tällä hallituskaudella on kohdistunut järjestöihin ennennäkemättömällä tavalla. Autismiliiton toiminnassa tämä tarkoittaa sitä, että henkilöstömäärä on laskenut, työtehtäviä on karsittu ja on säästetty kaikesta, mistä on kyetty perustoiminnan kohtuuttomasti kärsimättä. Vuosi 2025 oli taloudellisesti poikkeuksellisen haastava vuosi.

Haasteista huolimatta liiton ja yhteistyökumppaneiden pitkäjänteisen työ on tuottanut tulosta, ja autismitietoisuus on yhteiskunnassa jatkanut vahvistumista. Oma roolinsa tässä on luonnollisesti sillä, että autismikirjon diagnoosien määrä on ollut kasvussa. Yleinen tietoisuus autismikirjosta on vahvistunut myös autismia käsittelevien tv-ohjelmien kautta ja myös muu media on nostanut autismikirjoon liittyviä aiheita yhä aktiivisemmin esiin.

Vaikuttamistyö oli edellisen vuoden tavoin aktiivista. Alue- ja kuntavaalitavoitteet julkaistiin alkuvuodesta. Vammaispalvelulain ns. elämäkaarirajaus, lastensuojelulaki sekä sosiaaliturvaa koskevia lakimuutoksia oli eduskunnan käsittelyssä ja vaikutimme näihin. Esteettömyysasioissa olimme myös vahvemmin mukana.

Liiton suurin vuosittainen tapahtuma Autismin talvipäivät järjestettiin Lahdessa hybriditoteutuksena. Tapahtuma oli onnistunut. Koulutustoiminnalla, tiedon levittämistoiminnalla ja monipuolisella viestinnällä lisättiin autismitietoisuutta yhteiskunnassa.

Neuvontapalvelun kysyntä on ollut edelleen suurta. Yhä useampi puhelu jää valitettavasti myös vastaamatta. Jäsenyhdistysten tukeminen toteutui säännöllisesti mm. Autismiliiton Aktiivit-Facebook-ryhmässä, Teams-tapaamisissa sekä jäsenyhdistyksittäin tapahtuneessa yhteydenpidossa.

Vertais- ja kokemusasiantuntijatoiminta (VeKo) jatkui aktiivisena. Kokemusasiantuntijoiden kysyntä on ollut viime vuodet poikkeuksellisen suurta. Kokemusvaikuttajatoiminta on vakiintunut vähitellen osaksi VeKo:n ja koko liiton toimintaa. Kokemusvaikuttajatoiminnan kautta vahvistetaan valmiutta osallistua erityisesti alueelliseen ja paikalliseen vaikuttamistyöhön, mutta myös liiton vaikuttamistyöhön.

Toiminnan tuloksellisuuden seuranta ja arviointia tehtiin suunnitelmallisesti. Toiminnasta kerättiin palautetta sidosryhmille, jäsenyhdistyksille, henkilökunnalle ja liittohallitukselle suunnatuin palautekyselyin. Palautetta kerättiin myös lähes kaikista koulutuksista ja tapahtumista sekä neuvontapalvelusta.

Liiton toiminnan pääasiallinen rahoitus tulee STM:n alaisen sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus STEA:n kautta. Yleisavustuksen tasossa ei ole huomioitu kustannusten nousua, joten avustuksen taso on jäänyt vuosi vuodelta jälkeen kustannusten kehityksestä. Lisäksi vuodelle 2025 kohdistui ennen näkemätön 80 000 € avustusvähennys. Tämä on paljon Autismiliiton kokoiselle järjestölle, ja vaikeutti myös tavoitteiden saavuttamista.

Autismiliiton tilauskoulutukset sekä Autismin talvipäivät ovat tuottaneet kohtuullisen osuuden liiton rahoitukseen. Vuonna 2025 koulutusmyynti vaikeutui merkittävästi yhteiskunnallisen taloustilanteen myötä. Koulutustoiminta ei ollut kannattavaa vuonna 2025. Autismin talvipäivien tuotto kompensoi koulutustoiminnan miinustulosta. Pienempiä tulonlähteitä ovat jäsenmaksut, lahjoitukset sekä uutiskirjeen mainosmyyntitulot. Vuonna 2025 toteutettiin Hyvän tähden -pyöräilykampanja, jossa satakuntalaiset pelastusalan ammattilaiset pyöräilivät Euroopan halki keräten samalla Autismiliitolle rahaa. Kampanja toi liitolle uudenlaista näkyvyyttä.

Autismikirjon henkilöiden asemaa heikensivät sekä hallituksen sosiaaliturvavaikeudet että hyvinvointialueiden rahoitusvaikeuksien vuoksi tehdyt palvelujen heikennykset.

Liitto osallistui sote-järjestöjen yhteiseen Älä leikkaa turvaverkkoa -mielenilmaukseen, jossa vastustettiin järjestöjen rahoitusleikkauksia.

Liiton henkilökunta Autismin talvipäivillä Lahdessa.

Liittohallituksen jäseniä kevään liittokokouksessa.

2. Organisaatio

Autismiliitto ry ORGANISAATIOKAAVIO

Liittohallitus

Liittokokous valitsee kerran vuodessa liitolle hallituksen. Liittohallituksen puheenjohtajana vuonna 2025 toimi Petra Hietala-Rasku.

Jäsenet ja varajäsenet 1.1. – 17.5.2025

Liittohallituksen jäsenet:

Petra Hietala-Rasku, pj
Marjukka Saarnisto, vpj
Sini Fomin
Kari Harjula
Reijo Hämäläinen
Antti Kolari
Jutta Rikola
Ville Salminen
Sanna Tomukorpi

Varajäsenet sisäänkutsumisjärjestyksessä:

Tarja Korhonen
Daria Satkovskaia

Jäsenet ja varajäsenet 17.5.2025-

Liittohallituksen jäsenet:

Petra Hietala-Rasku, pj
Tarja Korhonen, vpj
Sini Fomin
Kari Harjula
Antti Kolari
Mari Piippo
Jutta Rikola
Marjukka Saarnisto
Daria Satkovskaia 10.2.2026-
Sanna Tomukorpi 10.2.2026 asti

Varajäsenet sisäänkutsumisjärjestyksessä:

Daria Satkovskaia 10.2.2026 asti
Ann-Maaret Heikkinen 23.9.2025 asti
Eini Elomaa

Liiton henkilökunta vuonna 2025

Toiminnanjohtaja

Satu Taiveaho

Hallintosihteeri

Johanna Eestilä

Viestintäkoordinaattori

Helin Vesala

Vaikuttamistoiminnan asiantuntija

Sari Valjakka

Koulutustoiminnan suunnittelija

Marko Lahti

Lisäksi 1.3.2025- Ruusukide/Jenny Rosberg: lta ostettiin 25 % htv:n osuus koulutustoiminnalle

Järjestötyön tiimin asiantuntijat

Jaana Anttila

Pia-Maria Topi (75 % järjestötoiminta, 25 % koulutustoiminta 28.2.2025 asti. 1.3.2025- 100 % järjestötoiminta)

Vertais- ja kokemustoiminnan päällikkö

Riikka Kiilo 1.1.-28.2.2025 (Elina Havukaisen sijainen)

Elina Havukainen 1.3.2025-

Vertais- ja kokemustoiminnan suunnittelija

Jenny Rosberg 1.1.-28.2.2025 (Riikka Kiilon sijainen)

Riikka Kiilo 1.3.2025-

e-Autismi-hanke

Elina Havukainen, hankepäällikkö 28.2.2025 asti

Johanna Kyllönen, hankesuunnittelija 28.2.2025 asti

Toimistos sihteeri

Anne Saarinen (75 %: n työaika) 12.6.2025 asti

Liiton henkilökunnan työterveyshuolto hankittiin Terveystalosta.

Jäsenyhdistykset

Autismiliiton varsinaisia jäseniä ovat eri puolilla Suomea sekä valtakunnallisesti toimivat jäsenyhdistykset (Taulukko 1). Vuoden 2025 lopussa liitossa oli 22 jäsenyhdistystä ja niissä yhteensä 3121 jäsentä: 2866 henkilöjäsentä ja 54 yhteisöjäseneksi laskettavaa jäsentä. Kannatusjäsenet lasketaan lähtökohtaisesti yhteisöjäseniksi, vaikka olisivat henkilöjäseniä. Jäsenyhdistyksillä oli lisäksi 39 perhejäsentä. Vuonna 2025 Lapin autismikirjo ry lopetti toimintansa. Autismiliitolla oli lisäksi 1 henkilökannatusjäsen.

Taulukko 1: Autismiliiton jäsenyhdistykset ja jäsenmäärät vuonna 2025.

Jäsenyhdistykset	Henkilöjäsenet	Yhteisöjäsenet
Autismin Kirjon Pohjalaiset ry	153	8
Eijsveikeet, Pohjois-Savon ADHD-, Autismi- ja kielihäiriöyhdistys ry	129	1
Etelä-Savon ADA ry	52	0
Finlands Svenska Autism- och Aspergerförening rf	144	0
HYMY ry	38	0
Itä-Savon Puatti ry	22	0
Keski-Suomen Autismiyhdistys ry	199	9
Kirjon Omiashoitajat ry	30	0
Kymenlaakson Autismiyhdistys ry	55	1
NAM - Neurokirjon Ammattilaiset ry	71	0
Neuropsykiatrisen kirjon yhdistys - Nepsytic ry	61	2
Pohjois-Karjalan nepsyt Aksoni ry	56	0
Pohjois-Suomen autismikirjo ry	538	9
Päijät-Hämeen Autismi- ja Asperger ry	99	1
Rett ry	88	0
Satakunnan SAMDY ry	151	5
Suomen Autismikirjon Yhdistys ry (ASY)	237	5
Suomen Autismikoira ry	57	0
Tampereen seudun Autismiyhdistys TSAU ry	362	7
Turun seudun Autismi- ja ADHD-yhdistys Aisti ry	277	6
Varkauden Seudun Nepsyt ry	18	0
Ylä-Savon Autismiyhdistys ry	29	2
YHTEENSÄ	2866	54

3. Vaikuttaminen

Tavoite 1. Autismikirjon ihmisten tarpeet huomioidaan suunnittelussa ja päätöksenteossa

Liiton vaikuttamistoiminnan ja edunvalvonnan keskeisenä tavoitteena on, että autismikirjon lasten, nuorten ja aikuisten tarpeet tulevat huomioiduksi suunnittelussa ja päätöksenteossa. Yksin ja yhteistyössä eri verkostojen kanssa tehtävä vaikuttamistyö johtaa siihen, että autismikirjon ihmisen erityistarpeet tulevat otetuksi huomioon mm. lakihankkeissa.

Vuoden 2025 alussa julkaisimme ADHD-liiton kanssa yhteiset alue- ja kuntavaalitavoitteet, jotka jaettiin myös jäsenyhdistyksille hyödynnettäviksi. Tavoitteista järjestettiin jäsenyhdistyksille ja kaikille kiinnostuneille avoin keskustelutilaisuus. Toteutimme maaliskuussa kuukauden mittaisen somekampanjan. Alue- ja kuntavaalitavoitteistamme tuli positiivista palautetta, ja jotkut ehdokkaat ilmoittivat oma-aloitteisesti sitoutuvansa tavoitteisiimme.

Vuoden aikana annoimme kahdeksan lausuntoa mm. vammaispalvelulaista, lastensuojelulaista sekä sosiaaliturvaan liittyvistä laeista. Teimme 18 kannanottoa pääasiassa yhdessä verkostojen kanssa laajemman näkyvyyden ja vaikuttavuuden varmistamiseksi mm. perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistuksesta, vammaispalvelulaista sekä järjestöleikkauksista. Mielipidekirjoituksia julkaistiin neljä, mm. koulupäivän lyhentämisestä, kaltoinkohtelusta ja neurokirjon toimenpideohjelmasta.

Osallistuimme seitsemään kuulemistilaisuuteen, mm. lapsiasiavaltuutetun kuulemiseen inklusiosta, ympäristöministeriön kuulemiseen ulkoalueiden esteettömyydestä sekä THL:n kuulemiseen omaishoidon väliinputoajaryhmistä. Osallistuimme STM:n työryhmään, jossa valmistellaan opasta itsemääräämisoikeuden tukemiseksi. Osallistuimme myös Vammaisfoorumin rinnakkaisraportin laatimiseen, Ruokakasvatusseura Ruukku ry:n turvaruokaohjeiden sekä kirkkohallituksen rippikouluohjeen valmisteluun autismikirjon näkökulmasta.

Jatkoimme eduskunnan nepsy-verkoston sihteerinä. Verkosto laati kirjalliset kysymykset neurokirjon henkilöiden omaishoidosta ja asunnottomuudesta, kannanoton perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvistä huolenaiheista sekä kannanoton neurokirjon henkilöiden palvelujen heikennyksistä. Lisäksi nepsy-verkosto järjesti eduskunnassa nepsy-minimessut, jossa järjestöt saivat esitellä toimintaansa kansanedustajille. Tilaisuudessa luovutettiin kansanedustajille palvelujen heikennyksiä koskeva kannanotto, jota olivat vastaanottamassa edustajat kuudesta eduskuntaryhmästä.

Alkusyksystä tapasimme yhteistyössä kehitysvammajärjestöjen kanssa sisäministeriä ja hänen valtiosihteerinään, opetusministerin erityisavustajaa sekä eri puolueiden kansanedustajia. Aiheina tapaamisissa olivat vammaispalvelulain lisäleikkaukset, sote- ja järjestöleikkaukset sekä perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistukseen liittyvät huolenaiheet.

Vammaispalvelulain esityksessä on huomioitu lausuntokierroksella esittämiämme kommentteja ja huolenaiheita erityisesti lapsiin ja jonkin verran myös ikääntyneisiin liittyen. Autismikirjon lasten tarpeita on otettu huomioon lain perusteluissa mm. sosiaalisen vuorovaikutuksen ja kommunikoinnin osalta. Vammaisen henkilön määritelmässä säilyi sosiaalinen toimintakyky sekä maininta autismi- ja neurokirjon henkilöistä väliinputoajina, joilla on oikeus päästä vammaispalvelujen piiriin siinä missä

muillakin. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen mietintöön jätetyissä vastalauseissa vaadittiin autismi- ja neurokirjon henkilöiden oikeuksien ja lasten oikeuksien turvaamista vammaispalvelujen saamisessa.

Vammaiskomitean suositukset Suomelle julkaistiin. Vammaisfoorumin rinnakkaisraportissa esittämiämme epäkohtia on otettu huomioon komitean suosituksissa liittyen mm. sosiaaliturvaleikkauksiin, järjestöleikkauksiin, vammaispalvelulain kiristykseen sekä lapsen oikeuteen asua oman perheensä kanssa. Erikseen on mainittu, että oikeus asua oman perheen kanssa koskee myös lapsia, joilla on kehitysvamma tai psykososiaalisia vammoja, kuten autismitutkimuksen lapsilla.

Sidosryhmäkyselyn vastaajista 69 % oli täysin samaa mieltä ja 30 % jokseenkin samaa mieltä siitä, että liitto on vaikuttanut siihen, että autismitutkimuksen ihmisten tarpeita on huomioitu lainsäädännön valmistelussa ja päätöksenteossa. 79% kertoi olevansa täysin samaa mieltä ja 20% jokseenkin samaa mieltä siitä, että liitto on tehnyt ajankohtaisia kannanottoja ja lausuntoja. Vastaajista 79 % oli täysin samaa mieltä ja 21 % jokseenkin samaa mieltä siitä, että liitto on lisännyt tietoa autismitutkimuksesta ja autismitutkimuksen ihmisten tarpeista.

Tavoite 2. Edistetään autismitutkimuksen ihmisten oikeutta osallisuuteen elämän eri vaiheissa

Pääsimme puhumaan Opetushallituksen webinaarissa ammatillisen koulutuksen johdolle autismitutkimuksen henkilöiden tarpeista oppimisen tuen toimeenpanossa. Osallistuimme myös moniin muihin OPH:n oppimisen tuen uudistuksia koskeviin sekä uudistuksen toimeenpanoa tukeviin webinaareihin. Toimitimme tietoa kansanedustajille ja viranomaisille kannoistamme uudistetusta perusopetuslaista ja teimme aiheeseen liittyviä kannanottoja ja mielipidekirjoituksen yhdessä kumppaneidemme kanssa. Koulupäivän lyhentäminen nousi erääksi keskeiseksi vaikuttamisen aiheeksi. Jatkoimme jäsenenä Eduskunnan erilaisten oppijoiden tukiryhmässä, jossa käynnistyi hallitusohjelmatavoitteiden valmistelu. Perusopetuslakiin tuli aluehallintovirastoille oikeus koulujen ennakkoliseen valvontaan ja tarkastuksiin, mitä olemme pitkään ajaneet. Työhallinnon palveluun lisättiin muistutus työnhakuun liittyvistä velvoitteista.

Toimme esiin esteettömyyttä ja saavutettavuutta autismitutkimuksen näkökulmasta monissa lausunnoissamme ja kannanotoissamme. Osallistuimme ympäristöministeriön kuulemistilaisuuteen, joissa toimme esiin aistiesteettömyyttä. Liiton asema esteettömyystoimijana on vahvistunut ja neuroesteettömyyden kehittämistarve on tunnistettu laajemmin yhteiskunnassa.

Jäsenyhdistysten osallistamiseksi vaikuttamistoimintaan järjestimme kolme keskustelutilaisuutta neljän ajankohtaisen lausunnon valmistelusta sekä yhden keskustelutilaisuuden alue- ja eduskuntavaalitavoitteista. Keräsimme kommentteja myös kirjallisesti liiton lausuntoja varten.

Sidosryhmäkyselyn vastaajista 79 % oli täysin samaa mieltä siitä ja 21 % jokseenkin samaa mieltä siitä, että liitto on lisännyt tietoa autismitutkimuksesta ja autismitutkimuksen ihmisten tarpeista. Vastaajista 70 % oli täysin samaa mieltä ja 25 % jokseenkin samaa mieltä siitä, että liitto on lisännyt tietoa esteettömyydestä ja saavutettavuudesta autismitutkimuksen ihmisten näkökulmasta. 62 % oli täysin samaa mieltä ja 36 % jokseenkin samaa mieltä siitä, että liitto on lisännyt tietoa autismitutkimuksen lasten ja nuorten tarpeista koulussa ja opiskeluissa.

Sidosryhmäkyselyn vastaajien näkemyksiä asioista, joissa Autismiliitto on onnistunut:

”Liitto on viime vuosina toiminut ja näkynyt yhä vahvemmin yhteiskunnallisessa vaikuttamistyössä autistien oikeuksiin ja hyvinvointiin ja rakenteellisiin muutostarpeisiin liittyen, mikä on todella tärkeää.”

”Liitto seuraa jatkuvasti esimerkiksi mediassa esille nostettuja aiheita ja ottaa tarvittaessa kantaa niihin. Samoin liitto on pyrkinyt vaikuttamaan lainsäädäntöön siten, että autismikirjon ja neurokirjon henkilöiden tarpeet huomioidaan.”

”Asiantuntijapuheenvuorojen esittäminen mediassa sekä politiikkaan vaikuttaminen mm. lausunnoilla ja kannanotoilla.”

”Status aktiivisena ja uskottavana kannanottajana mielestäni vahvistunut.”

Lausunnot

[Lausunto palveluvalikoiman periaatteista](#)

[Lausunto vammaispalvelulain soveltamisalan tiukentamisesta](#)

[Lausunto raideliikenteen väylien ja laitureiden esteettömyydestä](#)

[Lausunto toimeentulotuen heikentämisestä](#)

[Lausunto työttömyysturvalain muuttamisesta](#)

[Lausunto lastensuojelulain muuttamisesta](#)

[Lausunto vammaispalvelulain soveltamisalan muuttamisesta](#)

[Lausunto selvityshenkilön ehdotuksista sote-järjestöjen avustustoiminnan linjauksiksi](#)

Kannanotot

[Mieliopide: Stoppi kaltoinkohtelulle](#)

[Eduskunnan nepsy-verkoston kannanotto: Säästöpainee ei vaa entisestään heikentää neurokirjon henkilöiden palveluja](#)

[Autismiliitto: Väkivaltainen käytös voi olla kuormituksesta johtuva tunneromahdus](#)

[Autismiliitto: Luotetaan tieteeseen, ei pelonlietsontaan](#)

[Kommentti: Autismikirjon lapsille on turvattava yksilöllinen tuki koulussa](#)

[Mieliopide: Lyhyempi koulupäivä voi pelastaa koulupolon](#)

[Kannanotto: Vammaisjärjestöjen leikkauksista seuraisi syrjäytymistä ja kasvavia kustannuksia](#)

[Autismiliiton vetoomus: Järjestörahoituksesta ei saa enää leikata](#)

[Kannanotto kehitysvammajärjestöjen kanssa järjestörahoituksesta: Järjestörahoituksen leikkaukset ajaisivat haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset pulaan](#)

[Kannanotto ADHD-liiton kanssa uudistetusta perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuesta](#)

[Eduskunnan Nepsy-verkoston kannanotto uudistetusta oppimisen ja koulunkäynnin tuesta.](#)

[Mieli-pide/kannanotto: Autismitutkimuksen painopisteenä pitäisi olla autismikirjon ihmisten elämänlaadun parantaminen](#)

[Eduskunnan Nepsy-verkoston kirjallinen kysymys omaishoitolain uudistuksesta ja neurokirjon henkilöiden tarpeiden tunnistamisesta.](#)

[Kannanotto kehitysvammajärjestöjen kanssa vammaispalvelulakiin kohdistuvista lisäleikkauksista](#)

[Mieli-pidekirjoitus neurokirjon toimenpideohjelmasta](#)

[Kannanotto: Helsingin Sanomien pilapiirros oli epäonnistunut](#)

[Eduskunnan Nepsy-verkosto: Aistiesteettömyys on yhdenvertaisuuden edellytys](#)

[Yhdenvertaisuutta ja toimivia palveluita: tavoitteemme alue- ja kuntavaaleissa 2025](#)

Vaikuttamistyössä tavattiin useita päättäjiä. Kuvassa Autismiliiton vaikuttamistoiminnan asiantuntija Sari Valjakka yhdessä kehitysvammajärjestöjen edustajien kanssa tapaamassa kansanedustaja Bella Forsgrenia.

4. Järjestötoiminta

Järjestötoiminnan tiimi

Vuoden 2025 järjestörahoitusleikkausten myötä järjestötoiminnan tiimistä vähennettiin yksi henkilö. Aikaisemmin tiimin resurssi oli 2,75 henkilötyövuotta, mutta vuoden alusta se putosi 2 henkilötyövuoteen. Tiimin työtehtäviä ja vastuualueita jouduttiin uudelleen järjestelemään sekä luopumaan osasta toimintoja. Suurimmat muutokset kohdistuivat jäsenyhdistysten tukemiseen (vähennys 37,5%), neuvontapalveluun (vähennys 26,7%) sekä tiedon levittämiseen (vähennys 16,7%).

Jäsenyhdistysten tukea jouduttiin hajauttamaan muulle henkilöstölle, mikä johti tuen hajautumiseen ja tiedon välityksen vaikeutumiseen sekä lisäsi muun henkilöstön työkuormaa.

Neuvontapalvelussa vähennys tarkoitti yhden puhelinneuvonta-ajan lopettamista sekä neuvontapalvelun sähköpostien vastausajan pidentymistä. Neuvontapalvelun vastattujen yhteydenottojen määrä pysyi kuitenkin lähes samana, mikä puolestaan vaikutti asiantuntijoiden kokemaan psykososiaaliseen kuormitukseen. Kasvu yhteydenotoissa per työntekijä oli vuoden aikana 36,8 prosenttia.

Tiedon levittämisessä vähennys näkyi erityisesti mahdollisuudessa tarjota työharjoittelu- ja opinnäytetyömahdollisuuksia opiskelijoille sekä vähentyneinä autismi-infoina.

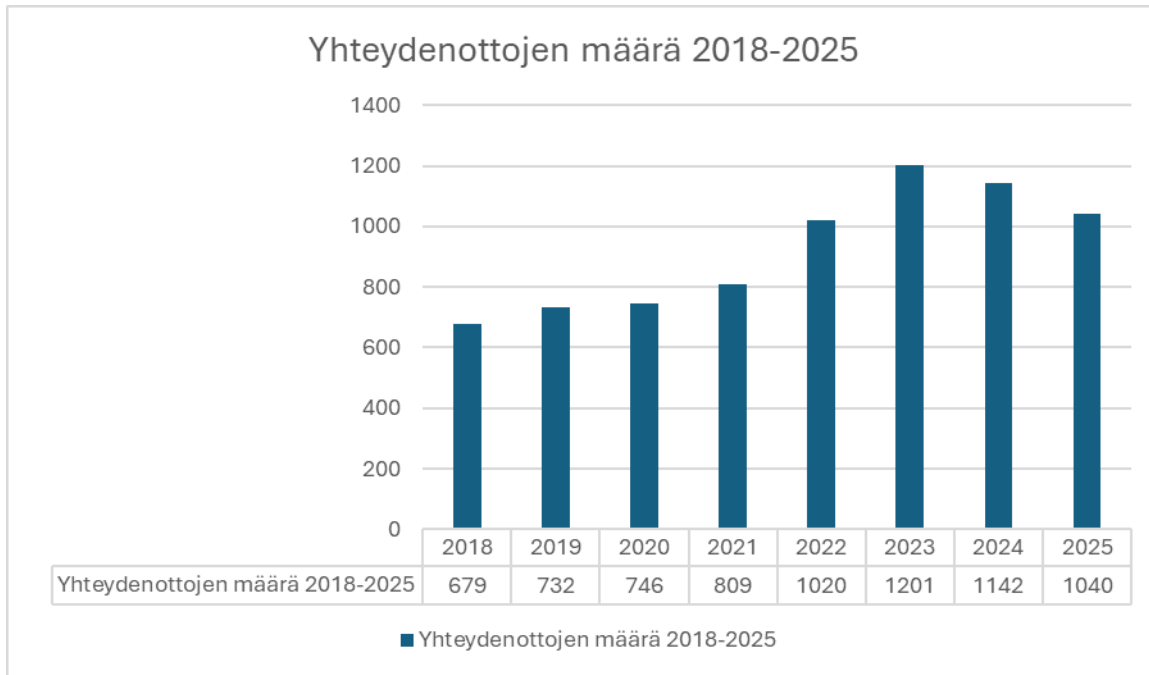
Järjestötoiminnan tiimi osallistui vuoden aikana useampiin lyhytkoulutuksiin. Sivis koulutti Turvaa järjestösi tulevaisuus -työpajan (3 h) sekä Kouluta Yhdistystoiminnan verkkokursseilla -koulutuksen (1,5 h), joihin työntekijä osallistui. Toinen työntekijä kävi lisäksi SOSTEn järjestämän 2 tunnin tietosuojakoulutuksen. Jäsenyhdistysten tuen kehittämiseksi järjestötoiminnan tiimin asiantuntijat aloittivat Opintokeskus Siviksen Tulevaisuuden osallisuus -valmennuksen, jossa he ottivat kehittämiskohteekseen erityisesti jäsenyhdistysten aktiivien osallisuuden Autismiliiton toiminnassa. Kehittämistyössä tarkastellaan erityisesti osallisuuden eri ulottuvuuksia ja niiden huomioimista jäsenyhdistysten aktiiveille suunnattujen tapahtumien suunnittelussa.

Neuvontapalvelu

Neuvontapalvelu on tarkoitettu autismikirjon ihmisille, heidän omaisilleen ja läheisilleen sekä heidän kanssaan työskentelevälle ammattihenkilöstölle, viranomaisille ja muille tahoille. Neuvontapalvelu on puolueetonta, aatteetonta ja yksilöä kunnioittavaa. Tavoitteena on, että ihmiset löytävät neuvontapalvelun, apua tarvitseva yhteydenottaja saa yhteyden neuvontapalveluun itselleen sopivalla tavalla ja hänelle sopivaan aikaan.

Suunnitelluista neuvontapalveluista toteutui yli 99 prosenttia. Yhteydenottoja tuli vuoden aikana yhteensä **1040**, joista puhelimitse 539, sähköpostitse 385, nuorille suunnatuissa chateissa 116 sekä 4 käyntiä Autismiliiton toimistolla. Yhteydenottojen määriä vuosina 2018-2025 on kuvattu kaaviossa 1. Vuonna 2025 henkilöstöresurssi oli 26,7% pienempi kuin edellisinä vuosina. Vuonna 2025 oli 512 kohtaamista per työntekijä; tämä tarkoittaa per työntekijä 36,8% enemmän kohtaamisia kuin edellisenä vuonna.

Kaavio 1. Yhteydenottojen määrä 2018-2025

Vastaamattomia puheluita kertyi vuoden aikana 1141. Yhteydenotoista 10 % oli kriisiytyneiltä tai itsetuhoisilta ihmisiltä. Neuvontapalvelun yhteydenotoista 58 % oli autismikirjon henkilöiden läheisiltä, 29 % autismikirjon henkilöiltä ja loput 13 % olivat autismialan ammattilaisia ja muita aiheesta kiinnostuneita. Suurin osa yhteydenottajista tarvitsi keskusteluapua tilanteeseensa (19,9%), tietoa diagnosoinnista (19,8%) tai palveluista (19,4%). Yhteydenottajat kaipasivat myös tietoa autismista (16,4%) ja kuntoutuksesta (12,3%) sekä vertaistuesta ja yhdistyksistä (11%).

Neuvontapalvelun laatua arvioitiin mittaamalla yhteydenottajan kokemusta kohdatuksi ja ymmärretyksi tulemisesta. Lisäksi pyydettiin yhteydenottajaa arvioimaan, saiko hän tarvitsemansa neuvon. Palaute kerättiin lähes jokaisen puheluyhteydenoton lopussa palautekyselyn avulla ja saatu palaute kirjattiin seurantakaavakkeeseen. Henkilökohtaisissa ja etätapaamisissa palaute kerättiin suullisesti ja sähköpostissa lähetettiin vastauksen mukana linkki palautekyselyyn. Puhelinneuvontaan soittaneilla oli mahdollisuus jättää palautetta myös verkkosivuillamme olevan palautelinkin kautta. Palautetta saimme yhteensä 559 kertaa.

Puhelinneuvontaan soittaneista neuvon sai erinomaisesti: 84% soittajista, 16% sai osittain neuvon. Soittajista erinomaisesti kohdatuksi tuli 97,9% soittajista, osittain kohdatuksi tuli 1,5% soittajista ja 0,6% soittajista ei tullut kohdatuksi. Erinomaisesti ymmärretyksi tuli 97,2% soittajista ja osittain ymmärretyksi tuli 2,2% soittajista. 0,6% ei tullut soittaessaan ymmärretyksi.

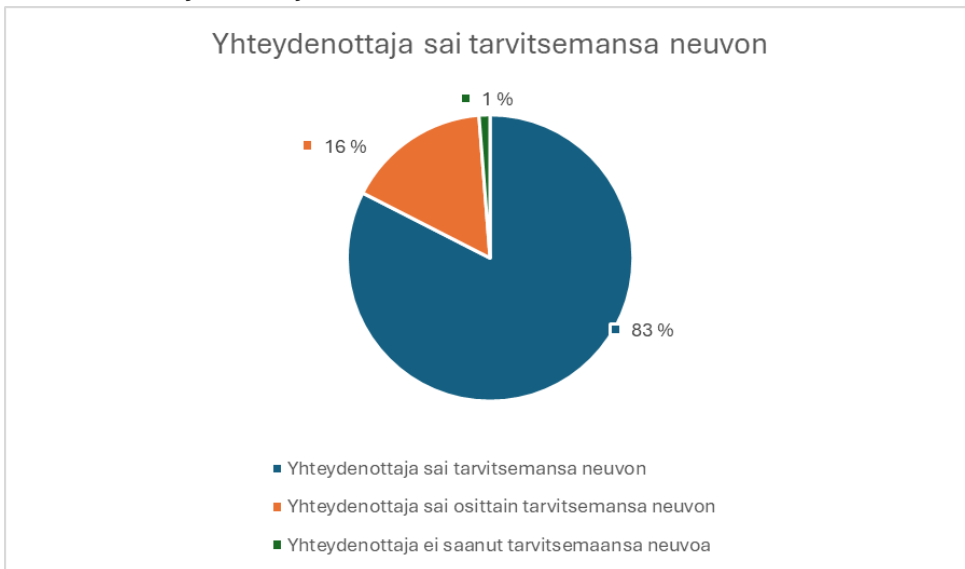
Ainoastaan 0,93% soittajista antoi itse palautetta palautelomakkeella. Heistä 80% koki saaneensa neuvon erinomaisesti tai osittain. Vastanneista 80% koki tulleen kohdatuksi erinomaisesti tai osittain. Vastanneista myös 80% kertoi tulleen ymmärretyksi erinomaisesti tai osittain. 20% itsenäisesti kyselyyn vastanneista koki, ettei saanut neuvoa, tullut kuulluksi tai ymmärretyksi.

Sähköpostivastauksiin keräsimme palautetta lähettämällä linkin palautelomakkeeseen. Ainoastaan 7,27% sähköpostilla vastauksen saaneista antoi palautetta. Vastaajista neuvon sai erinomaisesti tai

osittain 86% vastanneista. 79% kertoi tullessa kohdatuksi erinomaisesti tai osittain. Myös 79% vastanneista koki tullessa ymmärretyksi erinomaisesti tai osittain. Sähköpostipalautteen perusteella 14% sähköpostivastaksen saaneista ei saanut tarvitsemaansa neuvoa. 21% kertoi, ettei tullut kohdatuksi tai ymmärretyksi vastauksen perusteella. Valitettavasti emme saaneet vastauksia kaikilta viestien saaneilta, jolloin luvut olisivat voineet olla erilaisia.

Kaavioissa numero 2, 3 ja 4 on kuvattu sekä puheluiden yhteydessä kerätty palaute että yhteydenottajien antama palaute sähköposteista ja puhelusta palautelinkkien kautta. Kaaviossa 2 kuvataan, että 83% (462) on saanut tarvitsemansa neuvon, 16% (90) on saanut tarvitsemansa neuvon osittain ja 1% (7) ei ole saanut neuvoa.

Kaavio 2. Yhteydenottajan kokemus neuvon saamisesta

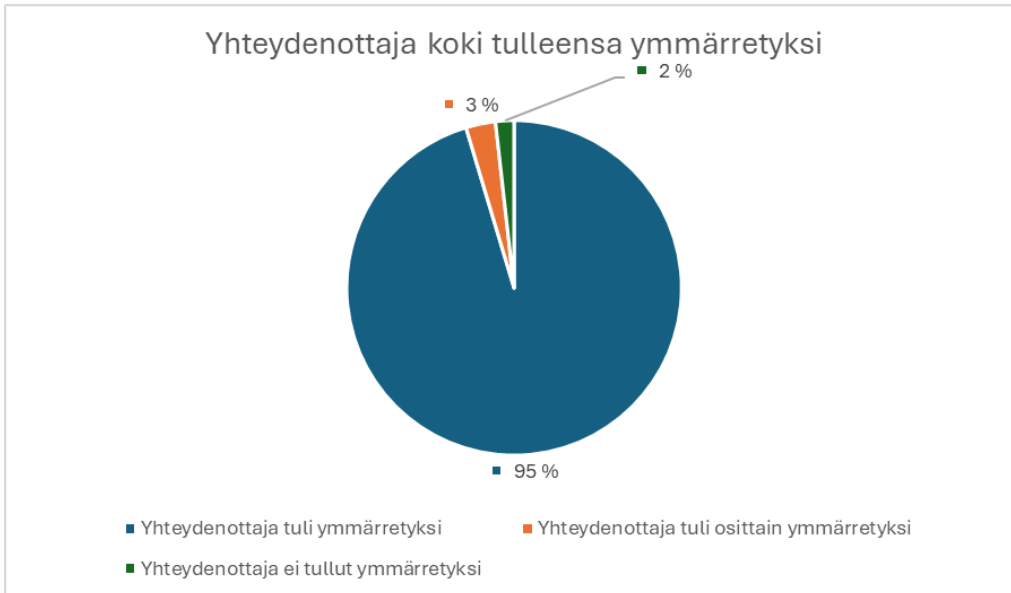
Kaaviossa 3 kuvataan, että kaikkien palautteiden perusteella 96% (538) on kokenut tullessa kohdatuksi. 2% (11) on kokenut tullessa osittain kohdatuksi ja 2% (10) on kokenut, ettei ole tullut lainkaan kohdatuksi.

Kaavio 3. Yhteydenottajan kokemukskohdatuksi tulemisesta

Kaaviossa 4 kuvataan, miten kaikkien palautteiden perusteella yhteydenottajat ovat kokeneet tullessa ymmärretyksi. 95% (534) yhteydenottajista koki tullessa ymmärretyksi, 3% (15) koki tullessa osittain ymmärretyksi ja 2% (10) koki, ettei tullut ymmärretyksi.

Kaavio 4. Yhteydenottajan kokemus ymmärretyksi tulemisesta

Autismitietoisuuden ja -myönteisyyden lisääminen

Järjestötoiminnan asiantuntijoiden työn tavoitteena on lisätä autismitietoisuutta ja myönteisyyttä yhteiskunnassa. Järjestimme vuoden aikana maksuttomia autismi-infoja organisaatioille ja yhteisöille, keskusteluiltoja autismikirjon henkilöille ja heidän läheisilleen, Autismikirjo tutuksi -koulutuksia, webinaareja yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa sekä toteutimme somekamppanjoita. Lisäksi asiantuntijat osallistuivat erilaisiin yhteistyön verkostoihin tuoden autismikirjon näkökulmaa sekä koordinoivat autismlaan ammattilaisten Aune-verkostoa.

Koulutukset ja infot

Maksuttomia autismi-infoja pidettiin yhteisöille ja organisaatioille 13 kappaletta. Niihin osallistui yhteensä 489 ihmistä. 97,2 prosenttia palautetta antaneista kokivat autismi-infon hyödylliseksi.

Keskusteluiltoja autismikirjon ihmisille ja heidän läheisilleen järjestettiin vuoden aikana 9 kertaa eri teemoilla. Keskusteluilloissa kuultiin asiantuntijan pitämä alustus, jonka jälkeen oli runsaasti aikaa keskustelulle ja kysymyksille. Keskusteluiltoihin osallistui yhteensä 457 ihmistä, joista 76,4 prosenttia palautetta antaneista kokivat keskusteluillan hyödylliseksi.

Autismikirjo tutuksi -koulutus järjestettiin vuoden aikana kaksi kertaa, keväällä neljään osioon jaettuna etäkoulutuksena ja syksyllä koko päivän hybridikoulutuksena. Koulutuksiin osallistui yhteensä 81 ihmistä, joista palautetta antaneista 100 prosenttia koki koulutuksen hyödylliseksi.

Yhteistyöwebinaareja järjestettiin 4 kappaletta yhteistyössä Mukana-verkoston, ADHD-liiton, Aivoliiton, Kehitysvammaisten Tukiliiton sekä Suomen autismitutkimuksen verkoston kanssa.

Webinaareihin osallistui yhteensä 303 ihmistä, joista palautteen antaneista webinaarit koki hyödylliseksi 77 prosenttia.

Verkostot

Asiantuntijat osallistuivat erilaisiin yhteistyöverkostoihin tuoden autismikirjon näkökulmaa. Aktiivisia verkostoja oli vuoden aikana 24. Verkostoihin kuului 742 henkilöä ja erilaisia tapaamisia ja muita tuotoksia kertyi vuoden aikana 53. Osana jäsenyhdistysten toiminnan tukemista jatkettiin edellisenä vuonna aloitettua ”Ekko”-toimintaa. Autismiliiton työntekijät toimivat fasilitoiden Ekko-toiminnan kehittämistä, jota kahden jäsenyhdistyksen aktiivit tekivät.

Autismiliiton ylläpitämän ammattilaisten Aune-verkoston tavoitteena on tarjota vertaistukea autismialan ammattilaisille sekä edistää hyvien käytäntöjen ja autismitiedon lisääntymistä. Aune-verkoston kuului vuoden lopussa 871 henkilöä. Aune-verkostolle järjestettiin kaksi valtakunnallista tapaamista verkossa, joihin osallistui yhteensä 172 ammattilaista. Lisäksi järjestettiin 8 kertaa aamukahvit, joissa keskusteltiin ajankohtaisista aiheista ja niihin osallistui 260 osallistujaa. Paikallisesta toiminnasta vastaaville alue-Auneille järjestettiin 2 tapaamista, joihin osallistui 9 alue-Aunea.

Jäsenyhdistysten tuki

Järjestötoiminnan tiimi koordinoi ja kehittää Autismiliiton jäsenyhdistyksille suunnattua tukea ja viestintää. Tavoitteena on, että yhdistykset saavat tarpeitaan vastaavaa tukea toimintaansa.

Vuoden aikana jäsenenä olleista 24 yhdistyksestä kohdattiin 20. Jäsenyhdistyksille järjestettiin Järjestöpäivä yhteistyössä ADHD-liiton ja Aivoliiton kanssa, jossa opiskeltiin hallitustyöskentelyn perusteita sekä kuultiin veto- ja pitovoimaisuudesta jäsenyhdistyksessä. 80 % palautetta antaneista koki järjestöpäivän hyödylliseksi. Lisäksi järjestettiin yhdessä ADHD-liiton kanssa yhdistyksille avoimet Verkkokaffet sekä keskustelutilaisuus Aivoliiton konkurssin vaikutuksista. Erilaisia tapaamisia ja tapahtumia toteutui 54 ja niihin osallistui yhteensä 205 henkilöä.

Sidosryhmäkyselyyn vastanneista yhdistyksistä 68 prosenttia koki yhdistyksen saaneen liitolta tarvitsemaansa tukea ja 76 prosenttia koki liiton vahvistaneen yhdistysten osaamista yhdistystoiminnasta. Yhteistyön koki toimivaksi 72 prosenttia vastanneista ja 68 prosenttia koki, että jäsenyhdistyksellä on riittävästi mahdollisuuksia osallistua liiton toimintaan. Erityisen toimiviksi tuen muodoiksi koettiin nimetty yhteyshenkilö liitossa, tilaisuudet ja koulutukset, jäsenyhdistysavustus sekä yhdistysposti ja muu tiedottaminen.

Vanhemman jaksaminen ja voimavarat

Miten autismiperheiden vanhemmat jaksavat, millaisia haasteita ja voimavaroja heidän arjessaan on? Millaisilla palveluilla vanhempien jaksamista voidaan tukea ja miten itse löytää ja vahvistaa omia voimavarojaan?

keskusteluilta autismitikijon henkil6ille ja heid6n l6heisilleen

tiistaina 28.1.2025 klo 18-20 teamsissa

Lis6tietoa ja ilmoittautuminen:
<https://autismiliitto.fi/toiminta/koulutukset-ja-tapahtumat/kalenteri/vanhemman-jaksaminen-ja-voimavarat/>

Tasapainoilua ja t6htihetki6 -
perustietoa neurokirjosta webinaari

Ti 1.4.2025
klo 13:00-
16.00

- Tilaisuus tarjoaa perustietoa kehityksellisen kielih6iri6n, autismitikijon ja adhd:n vaikutuksista arkeen ja toimintakykyyn eri ik6kausina.
- Aihetta k6sitell66n asiantuntija- ja kokemustiedon n6k6k6lmi6ta.

Tilaisuus on maksuton. Ilmoittaudu qr-koodin tai autismiliitto.fi-verkkosivuston kautta.

Tervetuloa mukaan!

Lis6tietoa:
Pia-Maria Topi
pia-maria.topi@autismiliitto.fi
Pia Haukilahti
pia.haukilahti@adhd-liitto.fi

TUPLAV6HEMMIST6SS6 - AUTISMITIKIJO JA SUKUPUOLEN MONINAISUUS

Keskusteluilta autismitikijon henkil6ille ja heid6n l6heisilleen

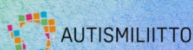
Tiistaina 27.5. klo 18-20 TEAMS

Autismiliiton j6rjest6m6n keskusteluillan paneelikeskustelussa mukana Sukupuolen moninaisuuden osaamiskeskuksesta Sense of belonging -hankkeen perhety6n suunnittelija Sari H6l6inen, Sinuiksi ry:n neuvonta- ja sateenkaarinuorisoty6ntekij6 Reetta Kev6tniemi sek6 kokemusasiantuntija.

Paneelikeskustelun j6lkeen aikaa yhteiselle keskustelulle.

Tilaisuus on maksuton eik6 siit6 tule tallennetta.

Lis6tietoja ja ilmoittautuminen:
Autismiliitto - Toiminta- Koulutukset ja tapahtumat - Kalenteri

SUKUPUOLEN
MONINAISUUDEN
OSAAMISKESKUS

Neuvonta-
palvelu
Counseling service
R6dgivning

Puhelimitse ma-ke klo 12-15
p. 050 467 3130
neuvontapalvelu@autismiliitto.fi

In english via phone and email.
P6 svenska via email.

Autismiliitto.fi - Tuki ja neuvot -
Neuvontapalvelu

5. Vertais- ja kokemustoiminta (VeKo-toiminta)

Tavoitteet toiminnalle

1. Vertaisosaajan antama lyhytkestoinen ja laadukas tuki tuo voimavaroja tuensaajan arkeen ja vähentää yksinäisyyden ja toivottomuuden tunnetta, kun läheisen tai oma diagnoosi on tuore.
2. Tieto ja ymmärrys autismiin liittyvistä yksilöllisistä erityispiirteistä, kuormittuvuustekijöistä ja autismikirjon laajuudesta lisääntyy yhteiskunnassa tehtävien kautta. Kokemusasiantuntijoiden (jatkossa kokemustoimijat) osallisuuden ja valtaistumisen kokemus vahvistuu.
3. Vertais- ja kokemustoimintaan osallistuminen lisää vertaisosaajina, kokemustoimijoina ja vertaisohjaajina toimivien vapaaehtoisten autismikirjon henkilöiden ja läheisten kokemusta osallisuudesta ja merkityksellisyydestä sekä heidän arjen hyvinvointinsa lisääntyy. Vapaaehtoiset motivoituvat ja sitoutuvat toimintaan. Laadukas toiminta tukee ja mahdollistaa autismikirjon henkilöiden ja läheisten toimimista, kehittymistä ja valtaistumista vapaaehtoistehtävässään.
4. Verkkovertaishetkiin osallistuvien autismikirjon henkilöiden ja heidän läheistensä vertaisuuden kokemus vahvistuu ja he kokevat voimaantumista.
5. Autismiliiton jäsenyhdistyksien vertaisryhmien ohjaajilla on tarvittavaa tietoa ja taitoa vertaisryhmien ohjaamiseen sekä mahdollisuus kehittyä ryhmäohjaustaidoissa. Jäsenyhdistyksen edustajat tuntevat Autismiliiton vertais- ja kokemustoiminnan ja sen tarjonnan ryhmäohjaajille. Jäsenyhdistysten valmiudet vertaisryhmätoiminnan järjestämiseen lisääntyvät.

Autismiliiton vertais- ja kokemustoiminta (VEKO-toiminta) saa STEAlta kohdennettua toiminta-avustusta. Vuonna 2025 työntekijöinä toimivat seuraavat henkilöt:

1.1.–28.2.2025

- vertais- ja kokemustoiminnan päällikkö **Riikka Kiilo**
- vertais- ja kokemustoiminnan suunnittelija **Jenny Rosberg**

1.3.–31.12.2025

- vertais- ja kokemustoiminnan päällikkö **Elina Havukainen**
- vertais- ja kokemustoiminnan asiantuntija **Riikka Kiilo**

VEKO-toimintaan kuuluvat vertaisosaajatoiminta, kokemusasiantuntijatoiminta, vertaishetket verkossa sekä jäsenyhdistysten vertaisryhmäohjaajien koulutus ja tuki.

Autismiliitossa vertais- ja kokemustoiminta erotellaan toisistaan muun muassa siksi, että henkilöllä, joka kokee vahvuudekseen julkiset puheenvuorot, ei välttämättä ole halua tai kiinnostusta tarjota vertaistukea toisille. Verkoston jäsenet voivat osallistua joko vertais- tai kokemusverkostoon – tai halutessaan molempiin – mutta useimmat valitsevat näistä vain toisen.

Vertaistoiminnassa tuki kohdistuu henkilöihin, joilla on samankaltainen kokemus.

Kokemustoiminnassa taas lähtökohtana on, että kohderyhmällä ei ole samaa kokemusta. Toimintojen tavoitteet eroavat tämän vuoksi toisistaan.

Vertaisosaajatoiminta

Vertaisosaajat ovat Autismiliiton kouluttamia vapaaehtoisia, jotka tarjoavat lyhytkestoista vertaistukea tilanteissa, joissa autismikirjon diagnoosi on uusi. Heillä on omakohtaista kokemusta autismikirjosta. Vertaisosaajiin saa yhteyden täyttämällä yhteydenottolomakkeen liiton verkkosivuilla tai TOIVO-vertaistukisovelluksen kautta. Toiminnasta vastaava työntekijä vastaanottaa yhteydenotot, etsii niihin sopivat vertaisosaajat ja selvittää, kuka pystyy ottamaan tukisuhteen vastaan. Työntekijä välittää vertaisosaajalle tarvittavat tiedot ja ohjaa tuensaajaa tarvittaessa myös liiton palveluihin ja lähimpään jäsenyhdistykseen vertaisosaajan antaman tuen jälkeen.

Vertaisosaajien ohjaus ja koulutus

Vertaisosaajille järjestettiin vuoden aikana ryhmäohjauksia verkossa sekä yksilöohjausta puhelimitse, sähköpostilla ja etäsovelluksilla. Ryhmäohjauksia järjestettiin yhteensä 7 kertaa, ja niihin osallistui 21 vertaisosaajaa. Ryhmien tarkoituksena oli käsitellä tukisuhteita, tukea vertaisoppimista ja tarjota paikka luottamukselliselle keskustelulle. Autismiliitto liittyi TOIVO-vertaistukisovellukseen keväällä 2024, ja vuonna 2025 sovelluksessa toimi kahdeksan vertaisosaajaa. TOIVO vahvistui vuoden aikana merkittäväksi osaksi VEKO-toiminnan yhteydenpitoa. Toisin kuin yhteydenottolomakkeessa, TOIVO-sovelluksessa tukipyynnöt tulevat suoraan käyttäjiltä. Vuoden tavoitteena oli 10 vertaistukijaa sovelluksessa. TOIVOn perusteet sisällytettiin vertaisosaajakoulutukseen, ja mukaan liittyi uusia vertaisosaajia.

Vuotuinen vertaisosaajakoulutus järjestettiin hybridimallilla, ja lähipäivät suunniteltiin pidettäväksi Jyväskylässä Scandic Jyväskylä Stationissa. Koulutukseen haki 32 henkilöä, jotka kaikki haastateltiin. Haastatteluista koulutukseen valittiin 17 osallistujaa, joista kolme jätti koulutuksen kesken omaan elämäntilanteeseen liittyvien haasteiden vuoksi. Koulutuksen suoritti 14 henkilöä, jotka kaikki halusivat alkaa toimimaan vapaaehtoisina vertaisosaajina. Mukana koulutuksessa oli sekä autismikirjon aikuisia että autismikirjon lasten ja nuorten vanhempia, ja myös itse autismikirjolla olevia vanhempia, joilla oli kokemusta autismikirjon lapsen vanhemmuudesta. Moni kirjolla olevista aikuisista koki lähipäivät varsin kuormittaviksi, mikä huomattiin koulutuksen aikana. Ensimmäiseen lähitapaamiseen osallistui kahdeksan koulutettavaa, mutta toinen lähitapaamisista toteutettiin vain etäyhteyksin vähäisen lähitapaamisen ilmoittautujamäärän takia.

Toiminnan kehittäminen

Vertaisosaajatoiminta on ollut alun perin suunniteltu tueksi siihen vaiheeseen, kun autismikirjon diagnoosi on tuore joko itsellä tai läheisellä. Vertaisosaajien kokemustieto onkin ollut tässä vaiheessa hyödyllistä ja tuensaajat ovat viestittäneet sen olleen saadun diagnoosin juurruttamista arkeen ja omaan elämään. Vertaisosaajia on koulutettu ja toimintaa koordinoitu vuodesta 2015 asti. Näiden vuosien aikana tukipyynnöitä on säännöllisesti tullut myös tämän tuoreen diagnoosin ulkopuolelta, eli erilaisissa elämään liittyvissä muutostilanteissa, jotka voivat haastaa kirjolla olevaa sekä hänen läheisiään. Toiminnan kehittäminen varhaisen tuen ulkopuolelle on tästä syystä ollut suunnitteilla jo muutamien vuosien ajan. Vuoden 2025 aikana alettiin tätä mahdollisuutta toteuttaa tukipyynnöissä sekä toiminnan markkinoinnissa. Tuen suuntautuminen laajemmin eri elämäntilanteisiin lisää vertaisosaajien kokemustiedon hyödyntämistä ja vapaaehtoisten motivaatiota toimia vertaisosaajina. Tämän muutoksen lisäksi toimiminen verkkovertaistuen ohjaajana vertaishetkissä on mahdollistanut vapaaehtoistehtävän sisällön kehittymistä sitä toivoville.

Tukipyynnöt ja toiminnan haasteet

Vertaistukipyynnöitä tuli vuoden aikana 135, joista yhä useampi TOIVO- sovelluksen kautta (61). TOIVO-sovelluksen kautta tulleista tukipyynnöistä ei tiedetä paikkakuntaa, koska sovellukseen kirjaudutaan pelkällä nimimerkillä. Tavoitteeksi asetettua 150 toimeksiantoa ei aivan täysin saavutettu. Synä voidaan pitää mm. toiminnassa tapahtuneita henkilöstövaihdoksia viime vuosina, vertaistuen uusien verkkomahdollisuuksien (esim. sosiaalisen median ryhmät) lisääntymistä sekä sitä, että hyvinvointialueiden aloittamisen myötä (1.1.2023) ohjautuminen sote-alan ammattilaisten kautta on vähentynyt huomattavasti. Vertaisosaajatoimintaa markkinoitiin pääasiassa Autismiliiton omissa sosiaalisen median kanavissa.

Vertaisosaajia vertais- ja kokemustoiminnan rekisterissä oli vuoden aikana 85 aiemmin koulutettua vertaisosaajaa, ja 15 uutta syksyllä 2025 koulutettua. Useat vertaisosaajat olivat kuitenkin ilmoittaneet pitävänsä taukoa vertaistukijan roolistaan oman elämäntilanteensa vuoksi. Autismikirjon aikuisilta tulevien tukipyynnöiden ja niitä vastaanottavien vertaisosaajien määrän epäsuhta vaikeutti tukipyynnöihin vastaamista. Tilannetta helpottamaan järjestettiin neljä Varhaisen tuen iltaa vuodessa, kaksi keväällä ja kaksi syksyllä. Nämä suljetut pienryhmätapaamiset lisättiin myös yhteydenottolomakkeen vaihtoehtoksi, jotta autismikirjon aikuiset voisivat saada tukea näissä vertaisosaajien ja työntekijän ohjaamissa keskusteluissa.

Seuranta ja palaute

Vertaisosaajat täyttivät tukisuhteesta seurantalomakkeen, ja näitä palautteita tehdyistä tukisuhteista saatiin vuoden aikana 48 kpl. Ongelmallisia palautteiden kannalta ovat TOIVO-sovelluksessa käydyt lyhyemmät vertaiskeskustelut. Seurannan perusteella tuensaajat ohjattiin edelleen aktiivisesti Autismiliiton jäsenyhdistysten toimintaan, jota pidettiin tärkeänä jatkotuen muotona. Vertaisosaajat kuvasivat vapaaehtoistyötään merkitykselliseksi, ja moni koki voivansa aidosti helpottaa tuensaajan tilannetta. Toisaalta osa vertaisosaajista kertoi riittämättömyyden tunteista, sillä osa tuenhakijoista olisi tarvinnut enemmän ammatillista apua kuin mitä vertaistuki voi tarjota. Tuensaajat ilmaisivat kuitenkin runsaasti kiitollisuutta saamastaan tuesta ja kuvasivat sen tuoneen helpotusta, selkeyttä ja toivoa arkeen.

Tukisuhteissa nousseita teemoja olivat muun muassa arjen kuormitus, jaksaminen, uupumus sekä päiväkotij- ja kouluarjen haasteet. Moni vanhempi pohti lapsen käyttäytymistä, kuormittumista ja tukitoimien riittävyttä. Autismikirjon nuorten vanhempien ja aikuisten tukipyynnöissä korostuivat diagnoosiprosessiin liittyvät tunteet, työelämän haasteet, sosiaaliset suhteet ja yksinäisyys. Useissa tukisuhteissa käsiteltiin myös maskaamista, PDA/EDApiirteitä, mielenterveyden kuormitusta sekä palvelujärjestelmän monimutkaisuutta. Autismikirjon puolisoitten tukisuhteissa esiin nousivat neurotyyppien väliset erot, kommunikaatio ja autismin vaikutus parisuhteeseen.

Vertaisosaajat ohjasivat tuensaajia laajasti eri palveluihin, kuten paikallisyhdistysten vertaistukeen, sopeutumisvalmennuskursseille, terveydenhuollon palveluihin, potilasasiavastaavalle sekä luotettaviin verkkomateriaaleihin. Monella vertaisosaajalla oli omakohtaista kokemusta käsitellyistä teemoista, mikä vahvisti vertaistuen merkitystä ja luottamuksellisuutta.

”Käsittelimme autismikirjon piirteitä yleisesti. Tuettavalle avautui monia kirjolla oleville ihmisille yhteisiä piirteitä, joita ei tule ilmi tutkimusjakson aikana. Käsittelimme myös työelämän haasteita, ja vähän myös perhe-elämää ja parisuhdetta.”

Keräsimme myös anonyymiä palautetta tuensaajilta. Tuensaajien palautteiden perusteella vertaistuki koettiin pääosin erittäin laadukkaaksi, riittäväksi ja odotuksia vastaavaksi. Moni kertoi saaneensa tukea juuri oikeaan hetkeen ja kokeneensa olonsa vähemmän yksinäiseksi. Vertaisosaajien nopea reagointi, selkeä viestintä ja syvälinen ymmärrys autismikirjon piirteistä nousivat palautteissa toistuvasti esiin. Useat tuensaajat kuvasivat tulleen aidosti nähdyiksi ja kuulluiksi, ja vertaistuen koettiin tuoneen voimaa ja näkökulmia arjen haasteisiin.

Moni kertoi saaneensa konkreettisia vinkkejä, uusia näkökulmia ja kattavia linkkejä jatkotuen löytämiseksi. Osa tuensaajista ei tiennyt etukäteen, mitä odottaa, mutta koki tuen ylittäneen odotukset. Muutammat toivat esiin, että heidän tarpeensa olivat enemmän ammatillisen tuen puolella, jolloin vertaistuki ei täysin vastannut toiveita — tämä kuitenkin ymmärrettiin vertaistuen luonnollisena rajana.

”Mielestäni sain vertaisosaajalta ymmärrystä haasteisiini ja ajattelemisen arvoisia vinkkejä. Vertaisosaaja oli hyvin kannustava.”

Palautteiden perusteella vertaisosaajatoiminta vastasi monipuolisesti tuensaajien tarpeisiin ja tarjosi heille turvallisen paikan jakaa kokemuksiaan. Tukisuhteissa käsiteltiin laajasti autismikirjon arkeen liittyviä teemoja, ja tuensaajat saivat tukea sekä konkreettisiin tilanteisiin että henkiseen jaksamiseen. Ohjaus palveluihin ja vertaistuen piiriin oli merkittävä osa tukisuhteita.

Vertaistoiminnan keskeiset luvut 2025

1. Vertaisosaajien ohjaus ja koulutus

- Ryhmäohjaukset 7 kpl
- Ryhmäohjauksiin osallistuneet vertaisosaajat 21
- TOIVO-sovelluksessa toimivat vertaisosaajat 8
- Tavoite TOIVO-vertaistukijoille 10
- Vertaisosaajakoulutukseen hakeneet 32
- Haastatellut hakijat 32
- Koulutukseen valitut 17
- Koulutuksen keskeyttäneet 3

2. Vertaisosaajat lkm 2025

- Aiemmin koulutetut vertaisosaajat rekisterissä 86
- Uudet syksyllä 2025 koulutetut vertaisosaajat 15
- Vertaisosaajia yhteensä vuoden aikana 101

3. Vertaisosaajien tukipyynnöt ja yhteydenotot

- Vertaistukipyynnöt yhteensä 137
- TOIVO-sovelluksen kautta tulleet tukipyynnöt 61
- Tavoite tukipyynnöille 150
- Seurantalomakkeita (tukisuhteista) saatu 48(75%)

4. Vertaistoiminnan verkkotuki

- Verkkovertaishetket 45 kpl
- Varhaisen tuen illat 4 krt
- Verkkovertaishetkiin osallistuneet 235
- Varhaisen tuen iltoihin osallistuneet 20

5. Vertaisryhmäohjaajien koulutus ja tuki

- Koulutetut vertaisryhmäohjaajat 13

Kokemusasiantuntijatoiminta

Autismiliiton kouluttamat kokemusasiantuntijat ovat autismikirjon henkilöitä ja heidän läheisiään. He välittävät kokemustietoa esimerkiksi kasvatukseen, sosiaali- ja terveysalan koulutuksissa, medioissa jne. Kokemusasiantuntijatoiminnassa välitetään kokemustehtäviä tilaukseen parhaiten sopivalle kokemusasiantuntijalle. Autismiliiton verkkosivuilta löytyvällä tilauslomakkeella voi tehdä tilauksen, jonka pohjalta sovitaan kokemustehtäviin liittyvät käytännöt ja sisältö tilaajaan kanssa. Kokemusasiantuntija saa yksilöllistä tukea tilauksen yhteydessä esim. puheenvuoron sisältöön ja käytännön seikkoihin liittyen. Osa tilauksista menee suoraan kokemusasiantuntijoille. Toiminnassa koulutetaan vuosittain uusia kokemusasiantuntijoita verkostoon.

Kokemustiedon kysyntä tasoittui vuonna 2025, lähinnä johtuen kehittämissyhteistöiden vähentymisestä. Vuoden 2025 aikana kokemusasiantuntijoilta tilattuja tehtäviä oli 286. Noin 61% tehtävistä koski etäyhteydellä suoritettuja kokemustehtäviä. 73% tehtävistä oli puheenvuoroja yleisökoulutuksissa. Verkostossa oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 123 kokemusasiantuntijaa, joista osa oli tauolla. 81 verkoston jäsenenä toimivaa kokemusasiantuntijaa teki tehtäviä vuoden aikana.

Vuoden 2025 tilastoa:

Toiminnassa aktiivisesti mukana olevat vuodenvaihteessa 2025-2026:

- autismikirjon aikuiset 74
- läheiset (vanhemmat, kumppanit, sisarukset) 42

Tehtävien kohdentuminen eri viiteryhmille:

- autismikirjon aikuinen 145
- vanhempi 54
- autismikirjon aikuinen+ vanhempi 87

Tilaajan taustaorganisaatiot:

- Sosiaali- ja terveysala 187 kpl n. 65 %.
- Opetus – ja kasvatustila 67kpl n. 23 %.
- Muut 32kpl n. 11 % (esim. järjestöt, työllistymispalvelut, viranomaiset, media).

Palautetta kokemusasiantuntijatoiminnasta kerättiin sähköisellä lomakkeella verkossa tilaajilta ja kokemusasiantuntijoilta. Palautetta kokemusasiantuntijan toiminnasta saatiin 42% tilaajista eli 119 kappaletta. Kaikki vastanneet arvioivat (asteikolla 1-5) kokemusasiantuntijan käytön vastanneen odotuksia (keskiarvo 4,8) ja suurin osa suosittelee kokemusasiantuntijoiden käyttöä (keskiarvo 4,9). Kaikki palautetta antaneet kertoivat kokemusasiantuntijan lisänneen tietoa ja ymmärrystä autismikirjosta. Palautteen mukaan kokemusasiantuntijoiden puheenvuorot ovat syventäneet yksilöllisten erityispiirteiden, PDA:n ja muiden harvemmin avattujen ilmiöiden ymmärrystä. Myös kuormituksen, varhaisen tunnistamisen ja oikea-aikaisen tuen merkityksen ymmärrys kasvoi. Palautetta antaneet kertoivat saaneensa työhönsä konkreettisia oivalluksia ja kuvasivat, että kokemuspuheenvuoroilla on vaikutus, jota teorian tieto ei tavoita. Kokemukset menivät sydämeen ja herättivät uudenlaista ymmärrystä ja empatiaa. Lisäksi kokemustoiminnan konseptia pidetään tarpeellisena ja selkeänä. Lähes kaikki vastanneet olivat valmiita jatkossakin käyttämään kokemusasiantuntijaa tilaisuuksissaan (keskiarvo 4,9).

" Vaikka henkilöstössämme on laajaa ja vahvaa autismi- ja nepsyosaamista, niin kokemusasiantuntijan puheenvuoro toi kuulijoille uusia oivalluksia ja herätti ajattelemaan uusilla tavoilla. Hän antoi paljon hyviä arjen esimerkkejä siitä, millaiset asiat on voineet olla haasteellisia ja

millaisia keinoja ja työkaluja hän on käyttänyt. Oli mielenkiintoista kuulla millainen hänen oma sekä lasten polku on ollut lapsesta nuoreksi ja aikuiseksi."

Kokemusasiantuntijoilta palautekyselyyn saatiin vastauksia 179 kpl eli noin 63 % kokemustehtävistä. Heitä pyydettiin arvioimaan asteikolle 1–4 onnistumistaan autismitiedon välittämisessä kokemustehtävänsä kautta, keskiarvo oli 3,7. Kokemusasiantuntijat kertoivat palautteessaan kuulijoiden kokeneen puheenvuorot ammatillisesti hyödyllisiksi, ja moni sai suoraan käyttökelpoisia työkaluja omaan työhönsä. Varsinkin kouluun liittyvät haasteet ja ratkaisut puhuttelivat monia, erityisesti kuormitus, aistiherkkydet ja yksilöllinen tuki. Myös arjen esimerkit ja konkreettiset vinkit koettiin erittäin hyödyllisiksi. Lisäksi uudet näkökulmat autismiin ja neurokirjon perheiden arkeen olivat lisänneet ymmärrystä ja toivat oivalluksia. Suuressa osassa kokemusasiantuntijoiden puheenvuoroja vastataan hyvin tarkkarajaisiin toiveisiin ja joskus puheenvuoroa seuraa pitkiäkin keskusteluja ja yllättävin kohtaamisia.

"Puheenvuoron jälkeen keskustelua eri teemoista käytiin vielä kolme varttia. Moni piti selkeästi jäsenneilynä ja kohtaamisia koskettavina."

"Puhetta seuraavana päivänä minut pysäytti kauppareissulla henkilö, joka oli ollut kuulemassa puheenvuoroani. Hän halusi vielä kiittää siitä, ja koki puheen olleen johdonmukainen ja selkeästi jäsenneily. Hän koki, että kokemuspuheenvuoro tarjosi jotain sellaista, mitä ei voi kirjoista lukemalla oppia. Tämä palaute tuntui todella tärkeältä."

Vuonna 2025 kerättiin myös suoraa yleisöpalautetta kokemuspuheenvuoroista. Palautteen mukaan (688 vastaajaa) puheenvuorot on koettu erittäin koskettavina, ymmärrystä lisäävinä ja koulutusten parhaana antina. Monet palautteet korostavat, että kokemusasiantuntijoiden osuus oli se, joka "jäi mieleen" ja "olisin kuunnellut pidempään". Toistuvia oivalluksia yleisössä olivat:

"Autismin kirjo on paljon laajempi kuin ajattelin."

"Ammattilaisen tulisi kuunnella paremmin."

"Pienetkin mukautukset voivat helpottaa arkea valtavasti."

"Autistinen elämä on autistiselle paras mahdollinen elämä."

"Vanhemmat tietävät lapsestaan paljon – heitä tulee kuunnella."

"Kaikkia ei pidä yrittää istuttaa samaan muottiin."

Vuonna 2025 järjestettiin kokemusasiantuntijoiden ryhmätapaamisia verkon välityksellä 6 kpl. Tapaamisiin osallistuttiin 60 kertaa. Tapaamisissa on kokemustehtävistä keskustelemisen lisäksi myös mietitty yhdessä esimerkiksi parempia toimintatapoja, kokemustoiminnan kehittämisen teemoja ja vaikuttamistyön monia tapoja ja puolia.

Koulutukset

Vuoden 2025 kokemusasiantuntijakoulutus järjestettiin hybridikoulutuksena. Koulutus oli alueellisesti suunnattu Kaakkois-Suomeen, Kouvolaan. Koulutukseen hakijoita oli jälleen runsaasti (46) ja heistä koulutettaviksi valittiin 17 henkilöä, joista 15 valmistui ja halusi liittyä VEKO-verkostoon. Koulutus pidettiin -huhtikuussa ja yhteisten verkko- ja lähitapaamisten lisäksi tapasimme pienryhmissä verkossa. Palautekyselyssä koulutuksen sisältöä (keskiarvo 4) ja sen antamia valmiuksia kokemusasiantuntijana toimimiseen (keskiarvo 4) arvioitiin asteikolla 1–4. Sisällön lisäksi tärkeimpinä koulutuksen antaina pidettiin yhteisiä keskusteluita, vertaisuutta ja autismikirjon kokemusten jakamista koko koulutusryhmän kesken.

Elo-syyskuussa järjestettiin Autismiliiton kokemusasiantuntijoille tarkoitettu kehittäjävaikuttaja-verkkokoulutus, johon osallistui 12 kokemusasiantuntijaa. Koulutuksessa perehdyttiin vaikuttamisen

eri tapoihin, vaikuttamistyön arkeen ja vaikuttamisen kenttään lähialueelta aina Euroopan tasolle saakka. Yhteistyötä tehtiin Soste ry:n, Suomen Autismikirjon yhdistys ry:n ja The European Council of Autistic Peoples kouluttajien kanssa. Vuodelle 2025 koulutukseen lisättiin edellisen vuoden palautteen perusteella lisämahdollisuuksia yhteiseen keskusteluun ja koulutuksen pituus laajeni 15 tunnista 20 tuntiin. Saadun palautteen perusteella muutos oli onnistunut, joskin toivottiin entistäkin laajempaa koulutusta, enemmän aiheita ja keskustelua.

Kehittäminen

Kokemusvaikuttaja (KOVA)-ryhmän toiminnan kehittäminen jatkui edelleen toiminnan pilotoinnilla ja testauksella. Loppuvuodesta kokemusvaikuttajat kirjasivat kerättyjen kokemusten pohjalta KOVA-toiminnan kuvauksen, toimintaohjeet ja –suunnitelman vuodelle 2026. Toimintamalli sisältää Autismiliiton vaikuttamistyön tukemisen ja täydentämisen lisäksi omavoimaista vaikuttamistoimintaa. Vuoden aikana ryhmä tapasi yhteisesti kolme kertaa, mutta myös omavoimaisesti kirjoitustyön osalta. Lisäksi KOVA:n asiantuntemusta hyödynnettiin useiden lausuntojen valmistelussa. KOVA-toimintaa esiteltiin lokakuussa Autismi Europen Afternoon of Good practices –webinaarissa.

Lisäksi vuoden aikana sujuvoitettiin kokemustehtäviin liittyvää hallinnollista työtä ja kiinnitettiin erityistä huomiota viestintään kokemusasiantuntijoiden kanssa. Palautteen perusteella ennakoitiin ei aina huomioi riittävästi erilaisia tarpeita ja erityisesti kokemustehtävien ennako- ja taustatietojen laatua ja määrää tulee edelleen kehittää, vaikka yleisarvio näistä onkin hyvä.

Toiminnan näkyvyys

Kokemusasiantuntijatoiminnalle medianäkyvyyttä toivat Tunne Autismi-webinaarit, joita järjestettiin kaksi, toinen 3.4. aiheena ”*Taidot esiin – yrittäjyyttä autismikirjolla*” ja toinen 18.11. aiheena ”*Autismi ja lastensuojelu*”. Lisäksi uutena toimintana lanseerattiin Kokemuskorneri -webinaarit, joilla haluttiin lisätä kokemustoiminnan ja kokemusasiantuntijoiden näkyvyyttä entisestään. Kornereita järjestettiin vuoden aikana seitsemän ja niissä käsiteltiin muun muassa parisuhteita, aistiherkkyksiä, kohtaamista terveydenhuollossa, opintoja ja työelämää, vanhemmuuden voimavaroja ja varaventiileitä sekä toimimista autistina yhteisöissä. Webinaareilla tavoitettiin useita satoja kuulijoita. Lisäksi 18.6. Autistic Pride -päivänä kokemusasiantuntijoiden postaukset valtasivat jälleen Autismiliiton some-tilit.

Kokemusasiantuntijat näkyivät vuonna 2025 myös mediassa. Useat lehdet mm. Aamulehti, Ilta-Sanomat, kotiliesi ja Luonnonsuojelu-lehti julkaisivat artikkeleita heistä. Autismi-lehdessä julkaistiin muun muassa kokemustarinat ”*Vääränlainen tuki voi murentaa autismikirjon lapsen elämän*”, ”*Lukukynä avasi Veikolle uuden maailman*” sekä useita kokemusasiantuntijoiden kirjoittamia juttuja ja kolumneja.

VEKO-verkoston vapaaehtoisten yhteinen tuki

VEKO-verkoston jäsenien osallisuuden kokemusta mitattiin syyskuussa Opintokeskus Siviksen osallisuusmittarilla. Vastaajista (N 53) 87 % koki tähän yhteisöön kuulumisen merkitykselliseksi. 87% % vastaajista koki oppineensa toiminnassa itselleen tärkeitä asioita ja 94 % koki pystyvänsä vaikuttamaan itselleen tärkeään asiaan toimiessaan verkostossa.

”Ihan valtavan merkityksellistä voida kuulua tähän upeaan ryhmään. Yhdessä saadaan paljon hyvää aikaiseksi.”

Osallisuusmittarin kaikkien väittämien vastausten keskiarvo asteikolla 1-4 on 3,4 mikä osoittaa osallisuuskokemuksen olevan jo hyvällä tasolla. Parannettavaa ilman muuta on ja osallisuusmittarin tuloksia käytetään toiminnan suunnittelun lisäksi toiminnan laadun tarkkailuun ja parantamiseen.

Niin ikään osallisuusmittarin tulosten perusteella VEKO-verkoston sisäinen monikanavainen viestintä sähköpostitse, Facebookissa ja oman yksityisen verkkosivuston "Kotikolon" kautta on varsin onnistunut yhdistelmä, sillä jopa 96% vastaajista koki saavansa tarpeeksi tietoa toiminnasta ja sen aiheista.

VEKO-verkoston jäsenille järjestettiin virkistys- ja täydennyskoulutus elokuussa Ikaalisissa (N 16) ja syyskuussa Oulussa (N 6) ja Helsingissä (N 7). Täydennyskoulutuksessa keskusteltiin vapaaehtoisena jaksamisesta, autistien yhdenvertaisuudesta yhteiskunnassa, kommunikaatiosta perheissä ja yhteisöissä, eläinavusteisesta toiminnasta, neurokirjon sanastosta, autismikirjon nuoren tukemisesta ja ideoituihin yhdistyksessä toimimista. Lähitapaamisia oli toivottu enemmän ja ne koettiin antoisiksi ja yhteisöllisyyttä lisääviksi. Osana täydennyskoulutuksia myös Autismi tänään! -webinaarit verkoston jäsenille jatkuivat. Webinaareja järjestettiin kaksi, molemmissa oli alustaja alustamassa keskusteluja. Teemoina oli mediahaastattelut ja ADHD:n Käypä hoito -suositusten päivitys.

VEKOn-toiminnan vertaisosaaja-, kokemusasiantuntija- ja vertaisryhmäohjaajakoulutukset on tunnistettu Paikko-oppimisympäristössä ja todistukset koulutuksista tulostetaan PAIKKO-järjestelmästä. Koulutukset vastaavat Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinnon valinnaista tutkinnon osaa "Kokemusasiantuntijana ja vertaisohjaajana toimiminen" (5/6 vaatimuksista).

Vertais- ja kokemustoiminnan päällikkö Elina Havukainen haastatteli Iina Karhua Autismin talvipäivällä.

Vertaishetket verkossa

Vertais- ja kokemustoiminnassa järjestettiin vertaishetkiä autismikirjon lasten, nuorten, EDA/PDA-piirteisten sekä aikuisten lasten vanhemmille, autismikirjon aikuisten kumppaneille ja puolisoille, autismikirjon lasten vanhemmille, joilla on lastensuojelun asiakkuus sekä englanninkielisen vanhempien ja ruotsinkielisten vanhempien ryhmät. Näitä vertaishetkiä järjestettiin vuoden aikana yhteensä 45 ja osallistujia niissä oli yhteensä 235. Toiveena oli, että vapaaehtoiset ryhmänohjaajat olisivat vastanneet näiden hetkien ohjaamisesta, mutta etenkin syyskaudella tämä osoittautui haasteelliseksi ja vertais- ja kokemustoiminnan työntekijöille siirtyi ohjausvastuuta. Lisäksi ruotsinkieliseen vertaishetkeen oli erityisen vaikeaa tavoittaa osallistujia.

Työntekijällä säilyi kokonaisvastuu vertaishetkistä ja niiden koordinoinnista, ilmoitusten vastaanottaminen ja niistä viestiminen osallistujille. Verkkopohjainen ilmoittautuminen toimi hyvin, mutta sen sijaan verkon kautta lähetetty tapaamislinkki ei tavoittanut riittävän hyvin osallistujia ja vuoden lopussa siirryttiin takaisin työntekijäpostista lähetettyihin osallistumislinkkeihin. Ohjaajien vastuulla oli ohjata keskustelua ryhmässä ja täyttää seurantalomake, johon kirjattiin osallistuneiden lukumäärän lisäksi tunnelmia vertaishetken vaikutuksesta osallistujiin.

Osallistujamäärät jäivät vain hiukan tavoitteeksi asetetusta 260.

Vertaishetkien osallistajat olivat suurimmaksi osaksi paikkakunnilta, joissa ei vertaistoimintaa kohderyhmälle ollut tai osallistajat ilmoittivat, ettei heidän ole mahdollista lähteä lähitapaamisiin, esimerkiksi lastenhoidon tai muiden syiden vuoksi. Miltei kaikki ilmaisivat, ettei heillä ollut muuta paikkaa missä puhua kokemuksestaan. Vertaisryhmien ohjaajilta saadun palautteen perusteella voimaantumista ryhmän aikana ilmaisi 174 tapaamisiin osallistunutta. Osallistujilta saadun (52) palautteiden perusteella vertaistuki koettiin pääosin erittäin laadukkaaksi, riittäväksi ja odotuksia vastaavaksi. Moni kuvasi saaneensa tukea juuri oikeaan hetkeen ja kokeneensa olonsa vähemmän yksinäiseksi. Ryhmien lämmin, turvallinen ja avoin ilmapiiri nousi palautteissa toistuvasti esiin, samoin kokemus siitä, että muut ymmärsivät tilanteen ”puolesta sanasta”. Useat osallistajat kuvasivat vertaistuen antaneen voimaa, toivoa ja uusia näkökulmia arjen haasteisiin.

Ryhmäkokoja ja ohjausta kiitettiin: tapaamisten rakenne, selkeä puheenvuorojen jako ja asiantuntevat kommentit lisäsivät kokemusta laadusta ja turvallisuudesta. Moni kertoi saaneensa konkreettisia vinkkejä, uusia ajatuksia ja hyödyllisiä linkkejä jatkotuen löytämiseksi. Ensikertalaiset kuvasivat kokemusta positiiviseksi ja odotukset ylittäväksi.

Osa osallistujista toivoi pidempiä tai useammin toistuvia tapaamisia, sillä aika koettiin usein liian lyhyeksi suhteessa keskustelun tarpeeseen. Muutamat kokivat, että heidän tilanteensa olisi vaatinut enemmän ammatillista tukea kuin mitä vertaistuki voi tarjota. Yksittäisissä palautteissa toivottiin myös lisää ryhmiä eri kohderyhmille ja laajempaa tarjontaa erityisesti aikuisille autismikirjon henkilöille.

”Mahtavan rohkeita puheenvuoroja, joiden seurauksesta jäi vahvasti kokemus siitä, että en todellakaan ole yksin näiden vaikeuksieni kanssa. Toivon todella, että pystyn osallistumaan jatkossakin, koska yhtä vahvaa ymmärrystä ja hyväksyntää ei muualta saa.”

Kokonaisuutena palaute oli hyvin myönteistä: vertaistuki koettiin merkitykselliseksi, voimaannuttavaksi ja ainutlaatuiseksi mahdollisuudeksi tulla kuulluksi ja ymmärretyksi. Moni kuvasi, ettei vastaavaa ymmärrystä ole löytynyt mistään muualta.

Vertaisryhmäohjaajien koulutus ja tuki

Vuoden aikana Autismiliiton vertais- ja kokemustoiminta tuki jäsenyhdistysten vertaisryhmäohjaajien osaamista ja vahvisti heidän valmiuksiaan järjestää laadukasta vertaisryhmätoimintaa. Tavoitteena oli varmistaa, että ohjaajilla on riittävästi tietoa ja taitoa ryhmien ohjaamiseen sekä että uusia ohjaajia saadaan vastaamaan jäsenyhdistysten tarpeisiin.

Jäsenyhdistyksille järjestettiin kaksi vertaisryhmäohjaajakoulutusta verkossa, joista toinen tammikuussa, toinen marras-joulukuussa. Verkkototeutus mahdollisti osallistumisen eri puolilta maata. Koulutuksissa perehdyttiin ryhmän ohjaamiseen, haasteiden kohtaamiseen, vuorovaikutukseen ja ohjaajan rooliin. Vuoden aikana koulutettiin yhteensä 13 vertaisryhmäohjaajaa, joista monet olivat uusia tehtävässä. Kahtena edellisenä vuotena on koulutettu yhteensä lähes 100 ohjaajaa, mikä selittää vuoden 2025 vähäistä osallistujamäärää.

Palautteet kerättiin kirjallisesti, ja osallistujat kuvasivat koulutuksen sisällön laadukkaaksi, hyödylliseksi ja merkitykselliseksi. Ohjaajat kokivat saaneensa varmuutta ja konkreettisia työkaluja erilaisiin tilanteisiin. Kaikki palautteen antaneet suosittelivat koulutusta muille. Eräs palaute kuvasi koulutuksen antia: *“Oli hyvä kuulla konkreettisia vinkkejä ja tietoa, miten eri tilanteissa voi toimia ja kenen puoleen kääntyä.”*

Vertais- ja kokemustoiminnan työntekijät tapasivat 33 jäsenyhdistyksen edustajaa kuudesta eri yhdistyksestä. Tapaamisissa tuettiin vertaisohjaajia, käytiin läpi vertaistoiminnan tilannetta, tarpeita ja toiveita sekä jaettiin tietoa Autismiliiton vertais- ja kokemustoiminnan tarjonnasta ja yhteistyömahdollisuuksista.

Koulutusten ja yhteistyön myötä jäsenyhdistysten tietoisuus vertais- ja kokemustoiminnan kautta saatavasta tuesta lisääntyi ja ohjaajien osaaminen vahvistui. Tämä tuki suoraan tavoitetta parantaa yhdistysten valmiuksia järjestää laadukasta, turvallista ja hyvin johdettua vertaisryhmätoimintaa.

Lisäksi

Syyskuussa 2025 toteutettiin VEKOn rekisterissä uudistetun vapaaehtoissopimuksen allekirjoitus. Kaikki verkostoon kuuluvat kontaktoitiin ja heiltä kysyttiin halukkuutta jatkaa toiminnassa. Verkostossa jatkavat allekirjoittivat uuden sopimuksen Autismiliiton vapaaehtoistoiminnasta. Tässä yhteydessä vertaisosaajatoiminnasta vetäytyi 24 vapaaehtoista, kokemusasiantuntijoista 14. Kontaktoinnin jälkeen rekisteriin jäi 64 vertaisosaajaa ja 123 kokemusasiantuntijaa.

Ulospäin suuntautuvassa viestinnässä nostimme aktiivisesti esiin vapaaehtoisten ääntä ja vapaaehtoistyön merkitystä somekampanjoissa. Sisällön tuottaminen toteutettiin tiiviissä yhteistyössä vapaaehtoisten kanssa, ja he saivat siihen jatkuvaa tukea: sparrausta, tekstien ja puheenvuorojen muokkausapua sekä turvallisen tilan kertoa kokemuksistaan. Perinteiseen joulukalenteriin koottiin vapaaehtoisten tiedon kultajyviä kohtaamisista, kohtuullisista mukautuksista, esteettömyydestä ja saavutettavuudesta sekä yhteiskunnan rakenteista. Kalenterin tuottaminen edellytti vapaaehtoisten kuulemista, sisällönkeruuta ja taustatoimitustyötä, jotta kokemustieto saatiin esiin oikeudenmukaisesti ja sensitiivisesti.

VEKO-toiminta järjesti lisäksi yhteistyössä Kasvatus- ja perheneuvonta Kasper ry:n, ADHD-liiton sekä Leijonaemot ry:n kanssa “Lastensuojelu ja erityislapset” -webinaarin. Tapahtuman rakentaminen vaati huolellista taustoitusta, puhujien tukemista sekä turvallisuuden varmistamista kokemuspuheenvuoroille, sillä aihe “Onko lastensuojelu ratkaisu kouluakäymättömyyteen?” herätti paljon tunteita ja kysymyksiä. Webinaariin osallistui 265 kuulijaa, mikä osoittaa tarpeen tällaiselle asiantuntija- ja kokemustietoa yhdistävälle tuelle.

Vuoden 2025 aikana jatkettiin yhteistyötä Latvian Autismiliiton (Latvijas Autisma apvienība) kanssa viemällä koulutuksellista tietotaitoa vertaistukitoiminnan kehittämiseen ja tukemiseen maassa. Elina Havukainen pyydettiin joulukuussa 2025 Riikassa järjestettyyn konferenssiin puhujana ja asiantuntijana, aiheina vertais- ja kokemustoiminta ja siinä käytetyt menetelmät.

Salla Hewitt, Kirsikka Stenlund ja Autismiliiton Vertais- ja kokemustoiminnan asiantuntija Riikka Kiilo Autismin talvipäivillä, jonka kiinteäksi osaksi kokempupehevuorot ovat muodostuneet.

6. Viestintä

Autismiliitossa on pienistä resursseista huolimatta suunnitelmallista ja tehokasta. Autismiliiton viestinnän päätavoitteina on autismitiedon ja -ymmärryksen lisääminen, kokemustiedon lisääminen ja liiton aseman vahvistaminen autismissialan asiantuntijana. Tavoitteiden toteuttamiseen

- jaamme liiton viestintäkanavissa, lehdessä sekä mediassa ajankohtaista, luotettavaa ja kokemuspohjaista autismitietoa
- kysymme, kuuntelemme ja seuraamme autismissihteisön näkemyksiä ja tuomme esiin kokemusääntä
- nostatamme keskustelua vuoden kärkiteemojen ympärillä ja toteutamme kampanjoita yhdessä autismikirjon henkilöiden ja heidän läheisten kanssa.
- tuotamme ja julkaisemme Autismi-lehteä, erilaisia oppaita ja materiaalia mm. liiton verkkosivuille
- järjestämme webinaareja, koulutuksia ja tapahtumia
- teemme näkyväksi liiton omia palveluita ja vaikuttamistyötä
- tuemme jäsenyhdistysten viestintää.

Autismiliiton sidosryhmiltä on pyydetty arviota liiton toiminnan onnistumisesta vuonna 2025. Sidoryhmiin kuuluivat mm. jäsenyhdistyksemme, vertais- ja kokemustoimijat, hyvinvointialueet, muut järjestöt, valtion ja yritysten edustajat. Vastaajia oli yhteensä 156. Taulukossa 2 näkyvät viestintään liittyvät väittämät, joita vastaajat pääsivät arvioimaan neljän pisteen skaalalla (maksimi=4). Taulukossa näkyvät rinnakkain vuoden 2024 ja 2025 pisteet samoista väittämistä.

Yleisesti Autismiliiton viestintä on saanut hyvät arviot. Korkeimmat pisteet on annettu autismitiedon lisäämisestä (keskiarvo 3,8) sekä tiedon luotettavuudesta ja ajankohtaisuudesta (keskiarvo 3,8). Myös Autismiliiton oppaita ja esitteitä pidetään hyödyllisinä (keskiarvo 3,8). Matalimmat keskiarvot on annettu viestinnän saavutettavuudesta (3,4) sekä viestinnän onnistumisesta (3,4), jotka pysyivät edellisen kalenterivuoden keskiarvon tasolla.

Taulukko 2. Sidoryhmien arviot viestinnän onnistumisesta vuonna 2024 ja 2025

Väittämät	Sidosryhmät, n=156
Liitto on lisännyt tietoa autismikirjosta ja autismikirjon ihmisten tarpeista.	3,7 → 3,8
Liitto on lisännyt tietoa esteettömyydestä ja saavutettavuudesta autismikirjon ihmisten kannalta.	3,5 → 3,6
Autismiliiton välittämä tieto on luotettavaa ja ajankohtaista.	3,6 → 3,8
Autismiliiton viestintä on onnistunutta.	3,4 → 3,4
Viestintä on saavutettavaa.	3,4 → 3,4
Autismi-lehden sisältö on monipuolista.	3,5 → 3,6
Verkkosivujen sisältö on hyödyllistä.	3,5 → 3,7
Autismiliiton oppaat ja esitteet ovat hyödyllisiä.	3,6 → 3,8

Palautetta liiton viestinnästä vuonna 2025:

Miten Autismiliiton toimintaa voisi kehittää? Hieman pirteämpi ulos näkyvyys ja toimintatyöli. Räväkkyyttä ja iloa mukaan.

Itse en ole kaupallisissa someissa, joten hirveän paljon liiton tiedotusta menee ohi, koska ne julkaistaan vain Facebookissa tai Instagramissa.

Oppaat ovat olleet erittäin hyödyllisiä ja niitä olen työssäni jakanut paljon eteenpäin.

Viestintä on monipuolista ja houkuttelee lukijan tutustumaan ajankohtaisiin aiheisiin. Liitossa on osaava henkilökunta, jonka työ on merkityksellistä.

Kirjon henkilöiden oma ääni ja näkökulma on vahvistunut viestinnässä ja toiminnassa, mikä on ollut ilahduttavaa.

Arvostan valtavasti myös Autismiliiton tapaa viestiä autismista ja autisteista, se on kunnioittavaa ja autistien sisäistä kokemusta tavoittelevaa ja aina huolehditaan että autistien ääni on vahvasti esillä esim. Autismi-lehdessä, Talvipäivillä ja muissa tapahtumissa/koulutuksissa. Kiitos! ♥

Vuoden 2025 viestinnästä yleisesti

Vuosi 2025 oli Autismiliiton viestinnässä aktiivinen. Autismi ja laajemmin neurokirjo kiinnosti edelleen laajasti, vaikka Kirjolla-sarjan synnyttämä poikkeuksellinen mediakiinnostus on tasaantunut. Median yhteydenottoja tuli 22, mikä oli selvästi vähemmän kuin vuoden 2023 huippulukema (58).

Helmikuussa järjestetyt Autismin talvipäivät Lahdessa onnistuivat hyvin, ja markkinoinnissa nostettiin aiempaa näkyvämmiin esiin kokempuhujia. Keväällä viestimme myös aktiivisesti Autismiliiton ja ADHD-liiton yhteisistä hyvinvointialue- ja kuntavaalitavoitteista. Vuonna 2025 liiton viestinnässä panostettiin vaikuttamistoiminnastamme viestimiseen visuaalisen tuen ja sisällön tiivistämisen avulla. Analytiikan positiivisten lukujen lisäksi olemme saaneet myös seuraajilta palautetta, että vaikuttamistyömme näkyy paremmin.

Autismitietoisuuden viikon kampanja keskittyi autismikirjon ihmisten työllistymisen epäkohtiin, ja sama teema näkyi myös Autismi-lehden teemanumerossa. Työelämä oli liiton vuoden pääteema.

Kansallisessa keskustelussa korostui neurokirjon, erityisesti ADHD-diagnoosien, lisääntyminen. Otimme kantaa muun muassa Helsingin Sanomien Ville Rannan pilapiirrookseen, joka herätti laajaa keskustelua ja josta saimme paljon kiitosta autismiyhteisöltä. Kommentoimme myös kaltoinkohtelutapauksia asumisyksiköissä sekä autismikirjon lasten ja nuorten haastavan käyttäytymisen taustasyitä.

Perusopetuslain muutokset, kuten lyhennettyjen koulupäivien poistuminen tukimuotona, puhuttivat kohderyhmäämme. Käsittelimme perusopetuslain uudistusta ja sen vaikutuksia autismikirjon oppilaisiin sekä Autismi-lehdessä että vaikuttamistyössä.

Kansainvälisesti huomiota herättivät Yhdysvaltojen Trumpin hallinnon ja terveysministeri Robert F. Kennedy Jr:n autismia koskevat lausunnot sekä suunnitelmat selvittää autismin syitä. Otimme kantaa siihen, että yksinkertaisten syiden etsiminen autismille on vahingollista, eikä väitteille parasetamolin käytön ja autismiriskin yhteydestä ole luotettavaa tieteellistä näyttöä. Korostimme, että autismitutkimuksen painopisteen tulisi olla autismikirjon ihmisten elämänlaadun ja yhdenvertaisuuden parantamisessa.

Suomen hallitus väläytti syksyn budjettiriihen alla uusia lisäleikkauksia järjestöille. Järjestörahoituksen leikkaukset vaarantavat jo nyt sote-alan järjestöjen toiminnan. Siksi vastustimme yhdessä muiden

sote-järjestöjen kanssa suunniteltuja järjestöleikkauksia Älä leikkaa turvaverkkoa -mielenilmauksessa. Onneksi lisäleikkaukset peruuntuivat.

Autismi-lehti siirtyi vuonna 2025 kokonaan verkkoon, ja verkkojutut saivat hyvin näkyvyyttä. Nykyinen julkaisualusta ei kuitenkaan palvellut verkkolehden konseptia, joten aloimme rakentaa uutta sivustoa, joka julkaistaan keväällä 2026.

Lahjoitusten pyytämistä tehostettiin liiton tiukentuneen taloustilanteen vuoksi, ja vuonna 2025 lahjoitustuotot lähes kaksinkertaistuivat noin 8000 euroon. Hyvän tähden -hyväntekeväisyyskampanja toi näkyvyyttä ja lisävaroja, kun neljä pelastusalan ammattilaista pyöräili Barcelonasta Suomeen Autismiliiton hyväksi.

Autismi-lehti

Autismiliiton julkaisema Autismi-lehti on ainoa autismialan lehti Suomessa. Lehti on ilmestynyt vuodesta 1992. Vuonna 2025 lehti siirtyi taloudellisista syistä kokonaan verkkojulkaisuksi.

Printtilehti oli jäsenyhdistystemme jäsenille tärkeä jäsenetu ja sen poistuminen harmitti monia. Olemme saaneet vuoden aikana palautetta, jossa toivotaan printtilehden palauttamista. Toisaalta kaikille avoin verkkolehti sai myös uusia lukijoita.

Verkkolehdessä julkaistaan neljä kertaa vuodessa teemakokonaisuus ja lisäksi joustavasti artikkeleita pitkin vuotta. Vuonna 2025 Autismi-verkkolehdessä (autismilehti.fi) julkaistiin 51 artikkelia, niillä oli yhteensä 73 655 katselua. Vuonna 2024 Autismi-verkkolehdessä julkaistiin 37 artikkelia ja ne keräsivät 35 199 katselua. Lehtijuttujen katselumäärät verkossa siis yli kaksinkertaistuivat (+109%) edellisvuoteen verrattuna, mutta toisaalta printtilehden lukijamäärät jäivät pois tilastoista.

Verkkolehden teemakokonaisuuksia markkinoitiin Autismiliiton uutiskirjeessä ja myös sosiaalisen median kanavissa. Lehtijuttujen markkinoinnissa kiinnitettiin aiempaa enemmän huomiota ammattimaisuuteen ja visuaalisuuteen.

Vuoden aikana ilmestyi suunnitellusti neljä teemanumeroa:

- 1) [Hyvä kohtaaminen](#) (7 artikkelia)
- 2) [Palkka vai uupumus](#) (6 artikkelia)
- 3) [Luokassa](#) (9 artikkelia)
- 4) [Oikeus hyvään elämään](#) (8 artikkelia)

Teemakokonaisuuksien puitteissa julkaisimme yhteensä 30 artikkelia, lisäksi 21 irtojuttua.

Autismi-lehden kymmenen eniten luettua artikkelia vuonna 2025

14 604 [Vääränlainen tuki voi murentaa autismikirjon lapsen elämän](#) (3/2025 Luokassa)

7613 [Opetushallitus: Oppimisen tuen onnistuminen vaatii kouluissa toimintakulttuurin muutosta](#) (3/2025)

5671 [Neurokirjon lasten vanhemmat syrjäytyvät työelämästä – omaishoitajuus jää näkymättömäksi](#) (2/2025)

3961 [Kun lapsi lyö](#) (1/2025)

3352 [Keski-ikäisiä autismikirjon naisia ei saa sivuuttaa yhteiskunnassa](#)

3306 [”Koko homma lähtee minusta, ei lapsesta” – opettaja uskoo joustoon ja ennakoitavuuteen \(3/2025\)](#)

2986 [Stressi, kasaantuminen, kaaos – kuinka voin lähi-ihmisenä auttaa? \(1/2025\)](#)

2777 [Monenkirjava suru \(1/2025\)](#)

2513 [Neurovahvistava lähestymistapa kutsuu toimintakulttuurin muutokseen \(1/2025\)](#)

1786 [Minä opin selviytymään – hän saa oikeuden voida hyvin \(3/2025\)](#)

Verkkolehti teki vuonna 2025 yhteistyötä Tukiliiton Tukiviesti-lehden kanssa. Juttuvaihdossa vaihdettiin kolme artikkelia molempiin suuntiin.

Lehtitoimikunta kokoontui vuonna 2025 kolme kertaa ja joulukuussa kokoontui ensimmäistä kertaa viestintätyöryhmä, joka käsittelee myös lehden asioita.

Uusi Autismi-verkkolehden sivusto

Vuonna 2025 verkkolehteä julkaistiin Autismiliiton sivustolla olleen julkaisuratkaisun avulla, mutta selvää oli, että tilanteessa, jossa lehden ainoa jakelukanava on verkko, täytyy kehittää kunnollinen sivusto, joka tukee lehden konseptia ja palvelee lehden lukijoita. Siksi keväällä käynnistyi verkkolehden kehittämiprojekti, jonka suunnitteluvaiheessa oli tiiviisti mukana myös liittohallituksen ja lehtitoimikunnan jäsen Jutta Rikola. Tarjouskilpailun voitti Iggo Software edullisimmalla tarjouksella, jossa myös sivuston kiinteät ylläpitokustannukset olivat pienimmät.

Syksyllä siirryttiin sivuston suunnittelu- ja rakennusvaiheeseen. Samalla Autismi-lehdelle suunniteltiin uusi logo. Lehden runko ja toiminnallisuudet olivat valmiina marraskuun 2025 loppuun mennessä. Uudelle sivustolle siirrettiin myös vanhalla sivustolla julkaistut vanhemmat artikkelit. Loppuvuodesta 2025 muokattiin ja täydennettiin verkkolehden sisältöjä. Sivuston testaus ja uusien palstakuvien hankkiminen jäi alkuvuoteen 2026. Uuden verkkolehden alusta julkaistaan 2026 helmikuussa vuoden ensimmäisen teemanumeron ilmestymisen yhteydessä.

Palautetta lehdestä vuonna 2025:

Olen jäänyt kaipaamaan paperista Autismi-lehteä. Verkkoversiota ei tule samalla tavoin luettua läpi.

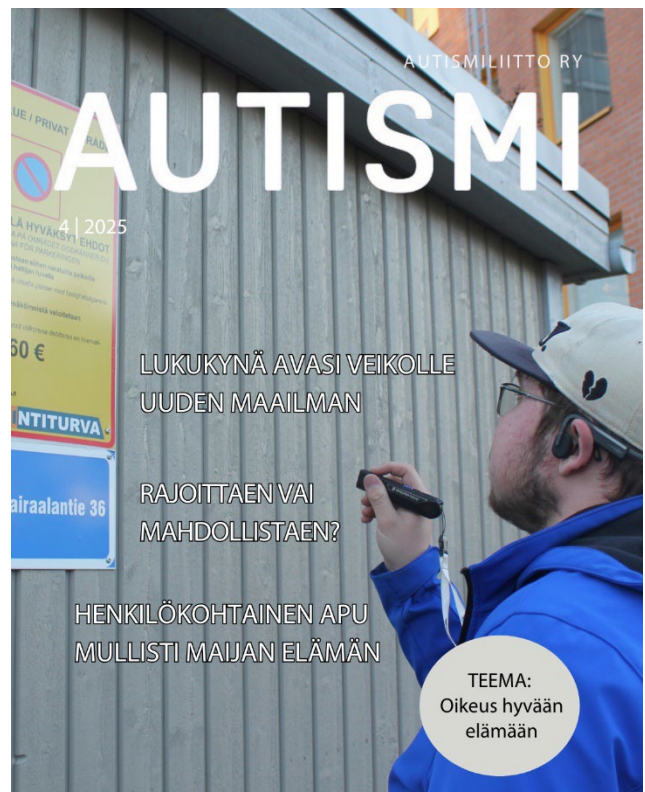
Autismi-lehti ei ole enää mikään lehti, vaan sarja hajanaisia Autismiliiton sivuilla julkaistuja artikkeleita. Niiden lukeminen kootusti lehtimäisessä muodossa ei näytä olevan mahdollista.

Erinomainen kirjoitus oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistuksesta! Tästä jutusta saa mielestäni hyvän käsityksen uudistuksen sisällöstä, jos se on jäänyt vielä vieraaksi 👍 Kiitos [Jukka Vetoniemi](#) asiantuntemuksesta ja [Helin Vesala](#) hyvin kirjoitetusta jutusta 😊

Tämän kuun verkkolehdessä on paljon tärkeää asiaa. Voisiko osan artikkeleista saada tulostettavassa muodossa, niin voisi laittaa opehuoneeseen esille?

Tosi tärkeää ja itselle lähellä olevaa asiaa lehdessä, kiitos siitä.

Kiitos tästä verkkolehdestä. Autismikirjon piirteisenä naisena ymmärrän nyt paremmin autismiin liittyviä asioita. Onneksi julkaisette tämän hyvän lehden verkossa, jotta tieto autismiin liittyvistä asioista on kaikkien luettavissa.

Verkkosivut

Autismiliiton verkkosivuja ylläpidettiin ja päivitettiin säännöllisesti, varsinkin Ajankohtaista-palstaa, Autismi-lehden alisivua sekä tapahtumakalenteria. Pidimme ajan tasalla Autismin talvipäivien sivuja, jäsenetuosiota, päivitimme WAAD-viikon sekä tuettujen lomien sivuja. Blogissa julkaisimme kaksi kirjoitusta. eAutismi-projektissa edellisenä vuonna valmistunut Kirjokartta-sivustolle lisääntyivät vuoden 2025 aikana ruotsin- ja englanninkieliset versiot.

Vuonna 2025 Autismiliiton sivustolla (www.autismiliitto.fi) vieraili 384 233 kävijää (Taulukko 3), mikä on noin 7,8 % vähemmän kuin edellisvuonna. Laskua selittää todennäköisesti se, että muutaman vuoden takainen autismititeemojen poikkeuksellinen mediabuumi on tasaantunut. Kävijämääriin voivat vaikuttaa myös sivustojen evästekäytännöt: jos kävijä ei hyväksy evästeitä, hänen vierailunsa ei tallennu tilastoihin.

Verkkolehti toi vuonna 2025 Autismiliiton sivuille uusia kävijöitä. On todennäköistä, että verkkolehden siirtyessä eri sivustolle vuonna 2026 Autismiliiton sivuston kävijäluvut tulevat laskemaan entisestään.

Ylivoimaisesti suurin enemmistö löytää Autismiliiton sivuille hakukoneen kautta. Toiseksi eniten tullaan sivustolle syöttämällä suora linkki. Kolmanneksi levinnein tapa tulla Autismiliiton sivuille on sosiaalisessa mediassa olevan linkin kautta.

Suosituin laskeutumissivu Autismiliiton sivustolla oli Diagnosointi, seuraavaksi tuli äärimmäisen vaatimusten välttelyn (EDA/PDA) tietosivu ja kolmanneksi eniten vierailtiin uudella Kirjokartta-sivustolla. Neljännellä sijalla oli Autismiliiton sivuston etusivu ja viidenneksi eniten vierailtiin Perustietoa autismista-osiossa.

Alkuvuoden aktiivinen kausi verkkosivuilla huipentui autismitietoisuuden viikkoon huhtikuun alussa. Toinen merkittävä kävijäpiikki ajoittui syys-lokakuun vaihteeseen. Silloin otimme kantaa Trumpin hallinnon parasetamolipuheisiin ja julkaisimme sosiaalisessa mediassa opetushallituksen asiantuntijan kanssa tehdyn artikkelin sekä vuoden suosituimman verkkoartikkelin autismitietoisuuden lapsen tukemisesta.

Sosiaalinen media

Autismiliiton sosiaalisen median kanavia päivitetään säännöllisesti. Seuraajamäärät näyttävät edelleen kasvutrendiä Facebookissa ja Instagramissa.

Facebookissa seuraajien määrä lisääntyi vuoden 2025 aikana huikeat 17,4%. Voimakkain kasvu on tapahtunut Instagramissa, jossa vuoden 2025 loppuun mennessä liiton tiliä seurasi 27,5% enemmän kuin vuotta aikaisemmin. (Taulukko 3)

X-viestipalvelussa (entinen Twitter) seuraajamäärä on kääntynyt laskuun (-7,5%). X on menettänyt viimeisen pari vuoden aikana globaalisti paljon käyttäjiä. X:n merkitys liiton somekanavana on kuihtumassa emmekä liittona halua olla tukemassa lyhytviestipalvelun omistajan toimintaa. Autismiliitto ei päivittänyt vuonna 2025 päivittänyt enää X-tiliään ja tulee sulkemaan sen vuonna 2026.

Sosiaalisen median kanavilla vuoden katsotuimmaksi sisällöksi nousi Autismiliiton lokakuinen kannanotto väkivaltaisesta käytöksestä ja kuormitukseen liittyvistä tunneromahduksista (167 014 katselua). Toiseksi eniten katseluita keräsi Oulun yliopiston aistiherkkyystutkimusta koskeva uutinen

(95 163). Suositujia olivat myös uutinen Katariina Räikkösen kutsusta Linnan juhliin (83 735) sekä Toimintaterapeutit-tilin kanssa toteutettu päivitys erilaisista kommunikaatiotavoista (71 320). Viidenneksi eniten katseluita sai Autismi-lehden juttu Itä-Suomen yliopiston tutkimuksesta, jossa tarkasteltiin autismikirjon lasten ja nuorten kouluruokailukokemuksia (63 914).

Somekanavien päivittämisen ja keskustelun seuraamisen ohella myös yksityisviestien määrä Instagram Directissä ja Messengerissä kasvoi, ja olemme pyrkineet vastaamaan niihin säännöllisesti.

Autismiliiton YouTube-kanavalla oli vuonna 2025 yhteensä 41 756 katselua, mikä on 9,5 % vähemmän kuin edellisvuonna. Syksyllä julkaistiin tekstitetty talvipäivätallenteet (4 kpl) Lahden talvipäiviltä pysyvään katseluun. Muut videot olivat webinaaritallenteita, jotka olivat katsottavissa vain rajatun ajan. Tilaajamäärä kuitenkin kasvoi edelleen (+7,7 %), ja vuoden 2025 lopussa kanavaa seurasi 2 177 henkilöä (Taulukko 3).

Suosituimmat v. 2025 videot liiton Youtube-kanavalla:

- Autismi ja lastensuojelu webinaari 18.11.2025 (julkaistu 20.11.2025), 543 katselua
- Neurovahvistava lähestymistapa: toimintakulttuurin muutos (julkaistu 17.9.2025), 783 katselua
- Itsemääräämisoikeus omannäköisen elämän turvaajana (julkaistu 16.10.2025), 266 katselua

Taulukko 3. viestinnän tilastoja 2020-2025

Viestintä-kanava	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Muutos
Uutiskirjeen tilaajat	3026	3518	3651	4187	4530	4723	4,3%
Sivuston käyttäjät	368 952	480 085	252 418	436 000	416 501	384 233	-7,8%
Seuraajat X:ssä	3612	4039	4411	4445	4210	3893	-7,5%
Seuraajat Facebookissa	11 718	15 631	17 953	19 720	21 292	24 996	17,4%
Seuraajat Instagramissa	2875	4815	6054	8903	11570	14 754	27,5%
Youtuben tilaajat	821	1184	1491	1813	2021	2177	7,7%

Uutiskirjeet

Autismiliitto lähetti vuonna 2025 suunnitellusti yhteensä seitsemän uutiskirjettä. Uutiskirjetilaajien määrä kasvoi tasaisesti, ja vuoden lopussa tilaajia oli 4 723 (kasvu +4,3%, taulukko 3). Uutiskirjeiden keskimääräinen avausprosentti oli 23,4 ja linkkien klikkausprosentti 10,5, mikä kertoo sisällön edelleen kiinnostavan kohderyhmää.

Uutiskirjeissä nostettiin esiin liiton ajankohtaisia teemoja, kuten vaikuttamistyötä, tapahtumia, materiaaleja sekä vertais- ja kokemusasiantuntijatoimintaa. Uutiskirje oli yksi Autismi-verkkolehden markkinointikanavista. Uutiskirjeen tilaajamäärän kasvuun vaikutti myös se, että sen tilausmahdollisuus on liitetty osaksi liiton kysely- ja ilmoittautumislomakkeita.

Vuonna 2025 uutiskirjeessä aloitettiin mainospaikkojen myynti Saarsalo Oy:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Vuoden aikana mainospaikka myytiin neljään uutiskirjeeseen, josta kertyi liitolle 1 980 euroa tuloja, jotka ohjautuivat verkkolehden tilausjuttujen palkkioihin.

Mediaviestintä

Vuonna 2025 median kiinnostus on tasaantunut muutaman vuoden takaisesta. Yhteydenottoja tuli 22 (vrt. 58 yhteydenottoa vuonna 2023 ja 22 vuonna 2022). Näistä meillä on tiedossa ainakin 20 toteutunutta juttua. Liitosta pyydettiin tietoa tai kommenttia, kerättiin juttuihin taustatietoja ja tiedusteltiin aiheeseen sopivia autismikirjoon kuuluvia haastateltavia. Liitto tarjosi myös itse aktiivisesti kokemusasiantuntijaa haastateltavaksi.

Vuonna 2025 media oli kiinnostunut erityisesti aikuisiällä saadusta autismikirjon diagnoosista, työelämäkysymyksistä ja aistiesteettömyydestä. Toimittajat pyysivät Autismiliittoa kommentteja myös Trumpin hallinnon autismikeskusteluun. Lisäksi esiin nousivat neuromonimuotoisten vanhempien tukeminen, lapsiperhearki sekä stimmaaminen ja koulupäivän kokemukset. Tyttöjen ja naisten autismi, maskaaminen olivat niin ikään toistuvia juttuaiheita.

Vuonna 2025 julkaistuja juttuja, joissa Autismiliitto oli mukana

- 3.4. [Kiertävätkö ajatuksesi ja kotityösi kehää? – Itsemurhariskisi saattaa olla kymmenkertainen](#), Aamuposti, Länsiväylä
- 12.4. [Sinut itsensä kanssa](#), Aamulehti, 19.5. myös Helsingin Sanomat
- Huhtikuu, [Toimiva akustiikka on esteettömyysteko](#), Ecophon (Saint-Gobain)
- 25.4. [Sotealan järjestöt jättävät Oulun yksitellen – Autismiliitto lähti, vaikka tuen tarve vain kasvaa](#), Kaleva
- 24.5. [Terveysministeri Kennedyn puheet autismista herättävät pelkoa – ”Hyvin vahvasti eugeniikkaan viittaa”](#), STT→ Helsingin Sanomat, Ilkka Pohjalainen, Karjalainen, Hämeen Sanomat, Demokraatti
- 1.6. [Itsensä piilottavat tytöt](#), Iltalehti
- 22.6. [Tii on työskennellyt siivoojana, tehtaalla, pankissa ja muusikkona – sai lopulta diagnoosin, joka selitti vaikeuksia työelämässä](#), Ilta-Sanomat
- 6.8. [Reetalle, 47, kahvitauot töissä olivat totisinta työtä – Asperger-diagnoosi johti oikeustaisteluun](#), Kotiliesi
- 11.9. [Sosiaaliset vaatimukset ovat erityisen raskaita neurokirjolla oleville, mutta muutkin voivat niistä uupua](#), Helsingin Sanomat
- 25.9. [Autismiliitto jyrähtää Donald Trumpille](#), Ilta-Sanomat
- 25.9. [Trumpin parasetamoliväitteet herättävät huolta – Autismiliiton mukaan perättömät väitteet ovat vaarallisia](#), Yle
- 9.10. [Pimeä huone tarjoaa opiskelijoille hengähdystauon aisti-ärsykkeistä – ”Kaikki hyötyvät”](#), Yle
- 22.11. [Nyt Sara hymyilee](#), Helsingin Sanomat
- 10.12. [Lapsen autismi vaatii perheeltä rutiineja ja ennakointia: ”Diagnoosi oli valtava helpotus”](#), Vau.fi

Omat aiheet

Autismiliitto käyttää STT-tiedotejulkaisupalvelua. Vuoden 2025 aikana lähetimme kolme lehdistötiedotetta: Autismin talvipäivien, autismitietoisuuden viikon ja Hyvän tähden - hyväntekeväisyyskampanjan puitteissa. Tiedotteiden avausprosentti oli 29,3%. Tiedotteista on neljä tiedossa olevaa mediaosumaa.

Tiedotteet vuonna 2025

- 31.1. [Autismikirjon ihmiset eivät tule lääkärissä ymmärretyksi](#)
- 26.3. [Autismikirjon ihmisten osaaminen ja potentiaali työmarkkinoilla valuvat hukkaan](#)
- 4.4. [Kannattaa kärsiä! Pelastajat polkevat Espanjasta Suomeen autismityön hyväksi](#)

Mielipidekirjoitukset

Kirjoitimme vuoden aikana neljä mielipidekirjoitusta, joista yksi julkaistiin Helsingin Sanomien mielipidepalstalla ja kolme eri maakuntalehdissä. Mielipidekirjoituksissa otettiin kantaa muun muassa neurokirjon toimenpideohjelman tarpeellisuuteen, autismitutkimuksen painopisteisiin, lyhyemmän koulupäivän tarpeellisuuteen autismikirjon oppilaille sekä kaltoinkohtelutapauksiin.

1) [Hyvinvointialueille tarvitaan neurokirjon toimenpideohjelma](#)

(julkaistu maakuntalehdissä: Turun Sanomat, Kaleva, Kouvolan Sanomat, Lapin Kansa)

2) [Autismitutkimuksen painopisteenä pitäisi olla autismikirjon ihmisten elämänlaadun parantaminen](#)

(Julkaistu Helsingin Sanomissa)

3) [Lyhyempi koulupäivä voi pelastaa koulupolun](#)

(julkaistu Hämeen Sanomissa, Lapin Kansassa, Turun Sanomissa, Kymen Sanomissa, Kalevassa, Itä-Hämeen lehdessä)

4) [Stoppi kaltoinkohtelulle](#)

(julkaistu Savon Sanomissa, Turun Sanomissa, Lapin Kansassa, Satakunnan Kansassa, Etelä-Suomen Sanomissa, Itä-Hämeessä, Hämeen Sanomissa)

Mediaseuranta

Autismiliitto seuraa autismiin ja Autismiliittoon liittyvää keskustelua mediassa. Autismikirjo ja laajemmin neurovähemmistö olivat mediassa paljon esillä. Retrieverin mediaseurannan mukaan vuonna 2025 autismiin ja Autismiliittoon liittyvillä hakusanoilla löytyi verkkomediassa 1358 osumaa, joka oli edelliseen kalenterivuoteen verrattuna pieni -2,7% muutos. (Kaavio 5)

Näitä hakusanoja sisältävien artikkeleiden potentiaalinen yleisö Retrieverin arvion mukaan on ajan mittaan noin 162,2 miljoonaa lukijaa.

Autismi-sanaan liittyvä hakuprofiili sai suurimman osumamäärän. Se mainittiin toimituksellisessa mediassa vuoden 2025 aikana 1 335 kertaa, samalla kun Autismiliiton hakuprofiili sai 106 mediaosumaa. Suurin osa artikkeleista julkaistiin lähteessä HS Premium.

Kaavio 5. Mediaseurannan osumat autismi ja Autismiliitto -hakusanoilla 2025

Toimituksellinen media | Autismi & Autismiliitto

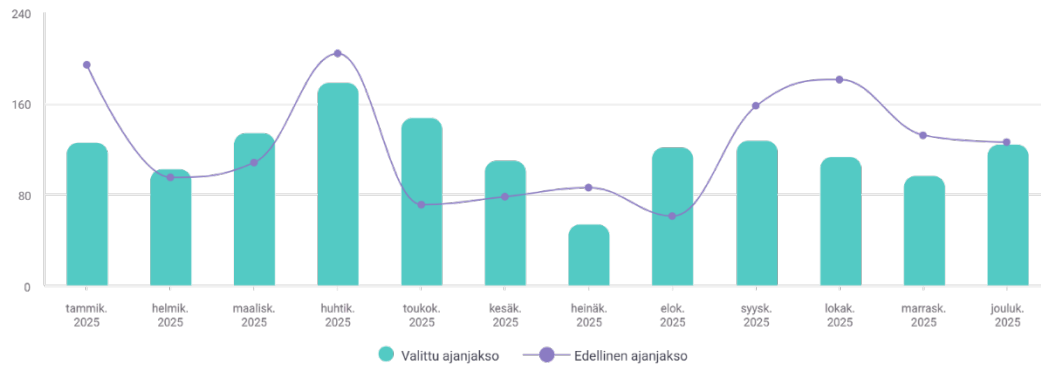
Medianäkyvyyden määrä

1 tammi - 31 jouluku 2025 vs 2 tammi - 31 jouluku 2024

Yhteensä

1,4 t. ↗ 2,7%

📅 1,4 t.

Kampanjat

Vuoden 2025 Autismiliitto toteutti useamman kampanjan.

Kunta- ja aluevaalit

Kunta- ja aluevaalikampanjassa esittelimme somekanavillamme Autismiliiton ja ADHD-liiton vaalitavoitteita kuntavaaleihin ja aluevaaleihin. Neljän viikon aikana (3.-28.3.) teimme 13 päivitystä, jossa kerroimme lyhyesti, minkälaiset vaalit ovat kyseessä, avasimme vaalitavoitteitamme yksityiskohtaisemmin ja kehotimme ihmisiä äänestämään. Vaaliteemamme saivat somessa paljon kannatusta ja monet ehdokkaat asettuivat niiden taakse.

Autismitietoisuuden viikko 31.3.-6.4.

Autismitietoisuuden viikkoa vietettiin vuonna 2025 yhdeksännen kerran. [Tällä kertaa teemaviikolla keskityttiin työllisyyskysymykseen](#). Teemaviikon somekampanjassa julkaistiin mm. kuvittaja Netta Lehtolan piirtämä kuvasarja, jossa pureuduttiin autismikirjon ihmisten työllisyystilanteeseen ja siihen liittyviin haasteisiin. Lisäksi kampanjaan kuuluivat tietoiskut työelämän mukautuksista. Kampanjan puitteissa tehtiin yhteensä 30 päivitystä Facebookissa ja Instagramissa. Lähetimme myös mediatiedotteen.

Piirroskuvissa kuvattiin tilanteita, jotka estävät autismikirjon ihmisten työllistymisen, mutta niissä käsiteltiin myös työssä jaksamisen, toimeentulon, autismiymmärryksen ja työelämän ulkopuolella olevien arvostuksen aiheita.

Piirroskuvissa kuvattiin tilanteita, jotka estävät autismikirjon ihmisten työllistymisen, mutta niissä käsiteltiin myös työssä jaksamisen, toimeentulon, autismiymmärryksen ja työelämän ulkopuolella olevien arvostuksen aiheita.

Pääviestimme olivat:

- Työelämään kiinni pääseminen ja siellä selviytyminen on autismikirjon henkilöille jatkuvaa taistelua.
- Elämiseen riittävän toimeentulon varmistaminen uupuneena ja/tai työkyvyttömänä vaatii jatkuvaa taistelua.
- Työtoiminnassa olevien korvaus työstä ei ole reilu.
- Työelämän ulkopuolella olevia ei nähdä arvokkaina yhteiskunnan jäseninä.

Autismiliitto järjesti teemaviikolla neljä tapahtumaa:

- 31.3. klo 18 Autismiliiton Instalive: tapaa Euroopan halki pyörilevä [Hyvän tähden](#) -tiimi
- [1.4. klo 13-16 Tasapainoilyä ja tähtihetkiä -webinaari](#): perustietoa neurokirjosta elämänkaarella. Webinaari järjestettiin ADHD-liiton, Autismiliiton ja Aivoliiton yhteistyössä.
- [2.4. klo 10-12 Kirkaasti kirjolla – reittejä parempaan kohtaamiseen diagnostiikan äärellä](#). eAutismi-projektin päätöswebinaari.
- [3.4. klo 14-16 Tunne Autismi: Taidot esiin – yrittäjyyttä autismikirjolla](#)

Lisäksi kokosimme autismitietoisuuden viikon sivuille ja levitimme tietoa 21 muun tahon järjestämästä autismitietoisuuden viikon tapahtumasta.

Työelämäteema oli suosittu ja pitkään kaivattu. Autismitietoisuuden viikon näkyvyys pysyi edelleen hyvänä siihen käytettävissä olevista pienistä resursseista huolimatta. Viikon aikana Autismiliiton Facebookiin lisääntyi 857 uutta seuraajaa ja Instagramiin 554 uutta seuraajaa.

Kuvittaja Netta Lehtolan piirustuksia autismitietoisuuden viikon työelämäteemasta.

Hyvän tähden -hyväntekeväisyyskampanja huhti-toukokuussa 2025

Huhtikuussa neljä pelastusalan ammattilaista lähtivät pyörämatkalle halki Euroopan. He pyöräilivät Espanjan Barcelonasta takaisin kotiin Raumalle. Matkaa kertyi kuukauden aikana yhteensä reilut 3500 kilometriä. Monet ihmiset ryhtyivät seuraamaan leppoisan pyöräilijäporukan etenemistä ja viihdyttäviä tilannepäivityksiä. Matkan aikana he levittivät autismitietoa ja kannustivat ihmisiä lahjoittamaan Autismiliitolle joko MobilePaylla, tekstiviestillä tai verkkopankissa.

Autismiliitto tuki pyöräilijöiden viestintää aktiivisesti ja kutsumalla liiton seuraajia lahjoittamaan. Lisäksi haastoimme ihmisiä yhdessä pyöräilemään ja lahjoittamaan pyöräiltyjä kilometrejä vastaava summa Autismiliitolle. Myös Autismiliiton henkilökunta aktivoitui omien pyöräilyvideoiden tekemisessä. Liiton toiminnanjohtaja, joka pyöräili tapaamaan kiinnostavia autismikentällä toimivia henkilöitä ja tutustumaan eri palveluihin.

Hyväntekeväisyyskampanjan tuotto Autismiliitolle oli 4424,4€, joka oli merkittävä panos liiton koko vuoden lahjoituspottiin (n. 8000€).

Vuoden vapaaehtoinen 2025

Vuoden vapaaehtoinen valittiin vuonna 2025 kymmenennen kerran. Syys-lokakuun aikana kehoitimme jäseniämme ehdottamaan, kuka yhdistyksen jäsenistä ansaitsisi tulla valituksi vuoden vapaaehtoiseksi. Yhteensä liitolle tuli 15 ehdotusta 12 ehdokkaasta. Liittohallitus valitsi vuoden vapaaehtoiseksi Maria Kuoksen (Keski-Suomen Autismiyhdistys), jonka haastattelun julkaisimme Autismi-lehdessä vapaaehtoisten päivänä 5.12.: [Aina on yhden konstin vara – Maria Kuoksa valittiin Autismiliiton vuoden vapaaehtoiseksi](#)

Ehdokkaita lähettäneiden joukosta arvottiin kaksi henkilöä, jotka saavat osallistua Autismiliiton koulutustoiminnan järjestämään koulutukseen.

Vertais- ja kokemustoiminnan joulukalenteri

Autismiliiton vertais- ja kokemustoiminnan joulukalenterissa jaettiin vertaisosaajien ja kokemusasiantuntijoiden parhaat konkreettiset vinkit ja ideat – kultajyvät – kanssakansalaisille.

Osallistuminen muiden tahojen kampanjoihin

Autismiliitto osallistui vuonna 2025 muiden organisaatioiden järjestämiin teemaviikkoihin sekä tapahtumiin jakamalla niiden tuottamia materiaaleja tai julkaisemalla omia materiaaleja ja näkökulmia kampanjan viestillä.

- Neuromoninaisuuden viikko (17.-23.3.)
- Job Shadow Day -päivä (7.5. Vates-säätiö)
- Kansainvälinen PDA-päivä. (14.5.)
- Pride-kuukausi kesäkuussa
- Sote-järjestöiltä ei voi leikata enää euroakaan (26.8. SOSTE)
- Puhevammaisten viikko (6.-12.10)
- ADHD-viikko (6.-12.10)
- Parisuhdeviikko (3.-9.11. Parisuhdekeskus Kataja)
- Ruotsalaisuuden päivä (6.11.)
- Lapsen oikeuksien viikko (17.-23.11. Lastensuojelun Keskusliitto)
- Omaishoitajien viikko (24.-30.11.)

- vammaisten päivä (3.12.)
- vapaaehtoisten päivä (5.12.)

Julkaisut ja oppaat

- **Saamenkieliset Autismikirjon ensioppaat perheille** (pohjois-, inarin- ja koltansaameksi)

- **Kirkkaasti kirjolla -opas, FI, SWE, ENG** kieliversiot (eAutismi-projekti)

- **esite liiton oppaista**, jota voi jakaa esim. tapahtumilla ja messuilla, jonne ei ole mahdollista ottaa mukaan printtioppaita

- Vates-säätiö päivitti Autismikirjo ja työ -oppaan osaltaan, Autismiliitolta ei tullut muutoksia sisältöön. Liiton sivuilla saatavissa päivitetty versio oppaasta, 700 kpl päivitettyjä oppaita tilattu myös liitolle.

Syksyllä 2025 tilattiin lahjoitusvaroilla printtioppaita, koska oppaiden varasto alkoi olla tyhjä. Yhteensä tilattiin uusi painos 12 eri oppaasta. Samalla lähetimme oppaita jäsenyhdistyksille, jotka saivat valita kahden opaspaketin välillä.

7. Autismiliiton koulutustoiminta

Autismiliiton koulutustoiminta koostuu neljästä kokonaisuudesta. Näitä ovat tilauskoulutukset, avoimet koulutukset, Autismin talvipäivät ja konsultaatiot. Koulutustoiminta on kokonaisuudessaan Autismiliiton omarahoitteista toimintaa. Sitä toteutti 1,25 henkilöstöresurssia liiton henkilökunnasta 28.2.2025 asti ja 1.3. alkaen vain 1 henkilö.

Lisäksi vuonna 2025 ostettiin ulkopuolista markkinointipalvelua koulutustoiminnan mainostamiseksi 1.3.2025 alkaen 0,25 henkilötyövuoden verran. Henkilöstöresurssi pysyi näin vuoden ennallaan.

Tilauuskoulutukset

Tilauuskoulutuksia toteutti lähtökohtaisesti koulutustoiminnan suunnittelija. Koulutuksia toteutettiin yhteensä 61 kappaletta. Koulutusmäärä oli hieman korkeampi kuin vuonna 2024, jolloin toteutettiin 55 koulutuskertaa. Syksyllä tilauuskoulutuksia oli selkeästi vähemmän ja kyselyitä/tilauksia tuli vähän lisätystä markkinoinnista huolimatta.

Yleensä koulutukset toteutettiin ilman tallennusta mutta yksittäisissä tapauksissa koulutus tallennettiin ja se oli tilaajan kanssa sovitun määräajan katseltavissa Autismiliiton Youtube-kanavalla tilaajalle toimitetun linkin kautta. Tallennus huomioitiin hinnoittelussa.

Koulutuksien sisältönä oli yleensä yhtenä kokonaisuutena perustietoa autismitietoa, autismitietojen henkilön kohtaaminen, ohjaaminen ja tukeminen sekä toisena kokonaisuutena HAASTE-toimintamalli ja muutamia toimintamalliin liittyviä työpajoja. Muuten yksittäisissä koulutuksissa äärimmäiseen vaatimusten välttely (EDA/PDA) nousi jossain määrin esille. Tilauuskoulutuksissa sisältö muokataan vastamaan tilaajan toiveita ja toimintaympäristöä.

Tilauuskoulutuksissa lähtökohtaisesti otettiin mukaan kokemusasiantuntija yli 3 tuntia kestäviin koulutuksiin. Koko päivän koulutuksessa kokemusasiantuntija on sisällytetty koulutuksen hintaan. Kokemusasiantuntija osallistui yhteensä 19 koulutuskertaan. Useimmiten tämä liittyi HAASTE-koulutuksen yhteyteen.

Tilauuskoulutuksien tilastot

- Koulutuksien määrä: 61, joista etänä 28 ja lähikoulutuksena 31
- Koulutuksiin osallistuneiden määrä: melkein 2500 (muutamia isoja seminaareja ja yksi iso etäkoulutus)
- Kokemusasiantuntijoiden määrä koulutuksissa: 19
- Koulutuksien kestot ja mediaanikesto: 20 min – 1 pv, mediaanikesto 180 min, keskiarvo n. 207 min

Palautteet: asteikolla 1-5 (1 matalin arvio, 5 korkein arvio). Lähes kaikissa palautteissa käytettiin samaa kysymysrunkoa, jossa on kaksi asteikkokysymystä ja avoin palaute.

Kysymys 1: Oliko tämä aikani arvoinen; keskiarvo oli 4.6 ja mediaani 5.

Kysymys 2: Kouluttajan asiantuntemus keskiarvo oli 4.86, mediaani 5.

Palautteita saatiin kuitenkin huonosti, useimmissa palautekyselyissä oli 2-10 vastaajaa. Osaan koulutuksista ei oltu annettu yhtään palautetta. Palautetta pystyi antamaan yleensä sekä qr-koodin että webropol-linkin kautta.

Koulutuksien tilaajat eriteltynä:

- Hyvinvointialue, (sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut) 13 kpl
- opetus, kasvatusta, kulttuuri 10 kpl
- yksityiset toimijat/palveluntuottajat 17 kpl
- järjestöt 12 kpl
- messut ja tapahtumat 3 kpl
- hankkeet 2 kpl.

Avoimet koulutukset

Omia tai yhteistyössä toteutettuja avoimia koulutuksia (webinaareja) toteutettiin yhteensä viisi kappaletta. Koulutukset järjestettiin Teams-alustalla. Webinaarien aiheita olivat: HAASTE-toimintamalli (kerran keväällä, kerran syksyllä), Kohti ymmärrystä (PDA/EDA), Maskauksesta uupumukseen, tunnistamisesta toipumiseen, Syöminen ja sen haasteet neuromoninaisuuden näkökulmasta (yhteistyössä ADHD-liiton, Syömishäiriöliiton ja Ruokakasvatusseura Ruukun kanssa)

Avointen koulutuksien tilastot

- **HAASTE-toimintamalli käyttöön** 5.3.2025. Osallistujia 24. Palautteen yleisarvosana 4,9.
- **Kohti ymmärrystä** 19.3.2025. Osallistujia 61. Palautteen yleisarvosana 4.0
- **Maskauksesta uupumukseen, tunnistamisesta toipumiseen** 26.8.2025. Osallistujia 46. Palautteen yleisarvosana 4,7
- **HAASTE-toimintamalli käyttöön** 10.9.2025. Osallistujia 20. Palautteen yleisarvosana 4,9
- **Syöminen ja sen haasteet neuromoninaisuuden näkökulmasta** 29.10.2025. Osallistujia 124. Palautetta kysytty Experience Value Score -menetelmällä (EVS). Tulos 73.

Autismin talvipäivät

23. Autismin talvipäivät järjestettiin hybridimuotoisena (osallistumismahdollisuus sekä etänä että paikan päällä) Lahdessa 7.-8.2.2025. Talvipäivien teemana oli ”Hyvä kohtaaminen”. Talvipäiville osallistui yhteensä 459 henkilöä (sisältäen osallistujat, sponsorit, näytteilleasettajat, liittohallitus, liiton henkilökunta, yhteistyöyhdistys Autaksen edustajat ja vapaaehtoiset). Maksavia osallistujia Lahdessa oli yhteensä 286, etänä 111. Sponsoreita tapahtumassa oli 5 (Autismisäätiö, Hattaramäen Hevostila, Rinnekodit, Spesia, Tukena), näytteilleasettajia 20.

Palautetta antoi 115 vastaajaa. Asteikkona käytettiin skaalaa 1–5, jossa 1 on erittäin huono ja 5 on erittäin hyvä. Korkeimmat arvosanat keskiarvon mukaisesti saivat kyselyn kohdat

”Kokemusasiantuntijat” (4,8), ”Luennot” (4,3) ja ”Etäalusta” (4,1). Matalimman arvosanan sai ”Tapahtumapaikkaa” (3,9). Kokonaisarvosana oli erittäin hyvä 4,3.

Konsultaatiot

Konsultaatioita toteutettiin yhdelle tilaajalle. Tämä konsultaatio oli pienimuotoinen, pitäen sisällään muutamia etätapaamisia. Konsultaation tavoitteena oli HAASTE-prosessissa tukeminen kouluikäiselle pojalle. Vuonna 2024 aloitettua konsultaatiota erittäin vahvaa tukea tarvitsevalle nuorelle aikuiselle oli tarkoitus jatkaa vielä vuoden 2025 alkupuolella, mutta tämä peruuntui konsultaation kohteen muutettua toiseen palveluun.

Koulutustallenteet

Koulutustallenteiden (2 kpl) suunnittelu toteutettiin vuonna 2025 loppupuolella, mutta varsinaiset tallenteet tehtiin vasta vuoden 2026 puolella. Tallenteissa käsitellään diagnosointia, kohtaamista ja käytännön toimintamalleja arkeen. Tallenteet ovat katsovissa tiettyyn määräaikaan mennessä, ne on ladattu Autismiliiton Youtube-kanavalle. Katseluoikeus on mahdollista ostaa Webropol-järjestelmän kautta.

Yhteenveto

Koulutustoiminnan osalta tilauskoulutuksien määrä lisääntyi hieman edellisestä vuodesta, mutta jälleen erityisesti syksyllä tilauskoulutuksia oli vähän. Myöskään webinaarit eivät tuottaneet kovin paljoa suhteellisen vähäisten osallistujamäärien tai osallistujamäärään suhteessa korkeiden ulkopuolisten puhujien palkkioiden vuoksi.

Kokonaistuotot laskivat n. 13% edellisestä vuodesta. Autismin talvipäivät tuottivat melkein yhtä paljon kuin edellisenä vuonna, mutta koulutukset ja seminaarit tuottivat n. 10% vähemmän. Suurimman eron teki vuoden 2024 konsultaatio, joka tuotti sinä vuonna erityisen hyvin.

Koulutuksien markkinoinnin vaikutus ei lisätystä työpanoksesta ja ostetusta osaamisesta huolimatta näkynyt tilauskoulutuksien määrän kasvussa. Samoin avoimissa webinaareissa osallistujamäärät jäivät liian alhaisiksi suhteessa osallistumismaksuihin ja kuluihin.

8. Yhteenveto

Vuonna 2025 Autismiliitolla oli 28. toimintavuosi.

Vuodelle asetetut tavoitteet toteutuivat pääosin erinomaisen hyvin. Liiton monipuolisella toiminnalla lisättiin autismitietoisuutta sekä autismimyönteisyyttä yhteiskunnassa sekä edistettiin autismikirjon ihmisten oikeutta osallisuuteen elämän eri vaiheissa. Liiton toiminta tuki ja vahvisti myös jäsenyhdistyksiä.

Monialaista tukea tarvitsevien asioita ja heidän perus- ja ihmisoikeuksiaan pidimme myös esillä, mutta näiden eteen emme pystyneet resurssisyydestä toimimaan niin vahvasti kuin oli tavoitteena.

Autismiliiton viestintä ja some-aktiivisuus oli edelleen vahvaa sekä tavoitti laajasti ihmisiä. Erityistä kiitosta saatiin nopeasta ja rohkeasta toiminnasta tilanteissa, kun mediassa nousi esiin autismikirjoja koskevia asioita. Mieliopidekirjoituksia tehtiin myös useita vuoden aikana, mitkä toivat edelleen vahvempaa näkyvyyttä myös maakuntiin lehtien kautta.

Vaikuttamistoiminta oli aktiivista aiempien vuosien tapaan. Vammaispalvelulain ns. elämänkaarirajaus, lastensuojelulaki sekä sosiaaliturvaa koskevia lakimuutoksia oli eduskunnan käsittelyssä ja vaikutimme näihin aktiivisesti. Myös oppimisen tuen asiat olivat edelleen vahvasti esillä, kun perusopetuslain uudistus astui voimaan syksyllä ja viestejä lain soveltamisen erilaisista sekä neurokirjon lasten kannalta huonoista tulkinnoista ja käytänteistä tuli eri puolilta maatamme. Samoin uuden vammaispalvelulain soveltamisen osalta on tullut paljon huolia liiton tietoon. Erityisesti hyvinvointialueiden säästöt näkyvät siinä, miten laki on sovellettu käytäntöön.

Autismiliiton vaikuttamistyön asiantuntija toimi eduskunnan nepsy-verkostossa sihteerinä. Nepsy-verkoston puheenjohtajisto ja muu verkosto olivat tärkeä kontakti liiton ja eduskunnan välillä. Autismiliiton henkilöstö on toiminut ja toimii myös eduskunnan erilaisten oppijoiden sekä eduskunnan vammaisasioiden yhteistyöryhmässä VAMYT-ryhmässä aktiivisissa rooleissa.

Autismiliiton asema on vakiintunut ja liitto kutsutaan keskeisiin pöytiin, joissa autismikirjon asioita käsitellään. Samalla tämä lisää työpainetta organisaatiossa, jonka henkilöstömäärää on jouduttu rahoitusleikkausten myötä vähentämään.

Yhteistyö jatkui tiiviinä ADHD-liiton kanssa sekä kehitysvammajärjestöjen kanssa. Aivoliiton konkurssi heijastui toimintaan jossakin määrin, kun tuimme myös kehityksellisen kielihäiriön yhdistyksiä sekä entisiä ns. kaksi- tai kolmikantayhdistyksiä muutostilanteessa. Kehitysvammajärjestöt kokoontuivat vuoden aikana tiiviisti vaikuttajaryhmänä keskustelemaan ajankohtaisista asioista ja tapasimme muun muassa päättäjiä yhdessä. Yhteistyö oli erittäin toimivaa. Yhteistyön edelleen syventämistä yhteistyökumppaneiden kanssa selvitettiin ja valmisteltiin vuoden aikana.

Kokemustoiminnalle on edelleen vahva tarve ja kysyntä. Myös vertaisosaajien kysyntä on suurta. Kokemusvaikuttajien toimintaa vakiinnutettiin vuoden aikana.

Neuvontapalvelun kysyntä oli edelleen suurta ja valitettavasti kasvava määrä puheluita jäi myös vastaamatta.

Taloustilanne heikkeni merkittävästi vuonna 2025. Järjestörahoitusleikkaukset kohdistuivat Autismiliittoon muiden järjestöjen tavoin. Lisäksi määräaikainen korotus poistui vuoden alussa, mikä tarkoitti yhteensä noin 80 000 € vähennystä liiton rahoitukseen.

Omarahoitteisella koulutustoiminnalla oli kolmas kokonainen toimintavuosi. Tulos ei yltänyt tavoitteena olleelle tasolle vaan teki tappiota. Autismin talvipäivien tulos oli hyvä, mikä kompensoi koulutustoiminnan pienemmän tuloksen.

Lahjoitusmäärät ovat olleet viime vuosina kasvussa mm. MobilePay:n käyttöönoton myötä, mutta niiden merkitys kokonaistaloudessa on hyvin vähäinen. Vuonna 2025 toteutui satakuntalaisten palomiesten Hyvän tähden -pyöräilykampanja Autismiliiton hyväksi. Kampanja oli monella tavalla myönteinen ja uudenlainen toteutus. Tuotto kampanjassa jäi kuitenkin varsin pieneksi siihen käytettyihin aikaresursseihin nähden.

Toimintavuoden aikana henkilöstössä oli muutoksia. Elina Havukainen palasi e-Autismi-hankkeen päällikön tehtävästä vertais- ja kokemustoiminnan päälliköksi 1.3.2025 ja Riikka Kiilo palasi vertais- ja kokemustoiminnan suunnittelijan tehtävään 1.3.2025 alkaen. Jenny Rosberg toimi vertais- ja kokemustoiminnan suunnittelijan sijaisena 28.2.2025 asti.

Osa-aikainen (75 %) toimistos sihteeri jouduttiin irtisanomaan tuotannollistaloudellisista syistä vuoden 2024 puolella niin, että hänen työnsä päättyi kesäkuussa 2025. Järjestötyön tiimissä emme voineet jatkaa taloudellisten syiden takia määräaikaista kolmannen asiantuntijan työsuhdetta.

Taloudellinen tilanne oli poikkeuksellisen tiukka vuonna 2025. Säästöjä tehtiin merkittävästi jo vuoden 2024 puolella sekä ennakoitiin vuoden 2025 haastavaa taloustilannetta. Säästöä jouduttiin kuitenkin hakemaan vuoden 2025 aikana kaikesta mahdollisesta. Työtehtäviä jouduttiin priorisoimaan ja luopumaan joistakin tehtävistä. Esimerkiksi jouduttiin vähentämään verkostoihin osallistumista sekä luopumaan messuosallistumisista. Työtehtäviä jaettiin osin uudella tavalla. Haasteena on, että työtehtäviä tosiasiallisesti saataisiin vähennettyä eikä jo entuudestaan suuret työmäärät kasvaisi.

Neuvontapalvelua supistettiin siten, että puhelinneuvontapalvelu toimi nyt kolmena päivänä viikossa aiemman neljän sijaan. Tämä samaan aikaan, kun tarve on ollut kasvava. Tapaamiset ja kokoukset toteutetaan pääosin etänä, jolloin on säästetty majoitus-, matka- ja päivärahakuluista. Tämä siitä huolimatta, että tarve lähitapaamisille on tunnustettu niin jäsenistön ja yhdistysten kuin henkilöstön ja hallituksen sekä yhteistyökumppaneiden osalta. Oulun aluetoimistosta luovuttiin myös vuoden alussa. Jäsenrekisterin ylläpito ulkoistettiin ja se ostetaan nyt ADHD-liitolta. Autismi-lehti muuttui verkkolehdeksi vuoden alussa. Luovuttiin kaikista ohjelmistoista, mitkä eivät ole työn kannalta aivan välttämättömiä.

Tilikauden tulos saatiin positiiviseksi 25 075,39 €:lla. Taloudellisen tuloksen kääntyminen positiiviseksi on vaatinut henkilöstöltä paljon joustoa sekä paljon työtä myös säästöjen etsimisessä ja toteuttamisessa.

Epävarmuus ja taloudelliset leikkaukset sekä työkaverin irtisanomiset aiheuttivat työhyvinvoinnille haastetta ja monenlaista kuormaa työyhteisössä. Huoli oman työn jatkumisesta, suuri työmäärä sekä huoli autismikirjon henkilöiden tilanteesta heihin kohdistuvien yhteiskunnallisten leikkausten ja heikennysten takia kuormittivat henkilöstöä. Työmäärän sopeuttaminen väheneviin resursseihin tilanteessa, jossa tarve ja kysyntä liiton toiminnalle on lisääntynyt, on ollut vaikeaa. Työmäärä on kasvanut liian suureksi ja priorisointiin onkin kiinnitettävä edelleen vuonna 2026 erityistä huomiota.

Kaiken kaikkiaan Autismiliitto saavutti haasteista huolimatta erinomaisesti vuodelle asetetut tavoitteet ja toiminta oli vaikuttavaa. Arviointikyselyssä saimme hyvät arviot niin henkilöstöltä, liittohallitukselta, jäsenyhdistyksiltä kuin sidosryhmiltäkin.

9. Liite 1 ja 2, tilinpäätös ja tase

This document contains 8 pages before this page
Dokumentet inneholder 8 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 8 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 8 sider før denne side

Detta dokument innehåller 8 sidor före denna sida

Kari Olavi Harjula

59590ba9-b948-4d0b-95bb-7af46f4c8240 - 2026-03-10 17:13:01 UTC +02:00
BankID / MobileID - 518598d0-6296-477d-93e5-50a341f2257d - FI

SINI ELINA FOMIN

44cc73a9-3ba4-4759-8b70-d4722499d941 - 2026-03-10 17:13:00 UTC +02:00
BankID / MobileID - 8041410e-12d1-4fa9-8b27-40e0a281b2cd - FI

JUTTA MAARIT RIKOLA

9c2da79f-1db7-4afa-8635-26c348a62e39 - 2026-03-10 17:13:41 UTC +02:00
BankID / MobileID - 67844e6d-fc29-4d46-b183-09b9bb6962c3 - FI

PETRA MARJAANA HIETALA-RASKU

5be2bd93-09ba-4660-b9ba-25d0c7791c1b - 2026-03-10 17:13:32 UTC +02:00
BankID / MobileID - 3fb3e5eb-1c1c-42bf-bbce-8451454afbe3 - FI

Mari Kristiina Piippo

f064daf5-8fee-4097-981b-d266fa0dbcd0 - 2026-03-10 17:14:09 UTC +02:00
BankID / MobileID - 3519dfc2-312b-4af5-911b-74a8ea5b562a - FI

Daria Satkovskaia

31ed16c9-bc78-4605-a049-4e001065e61a - 2026-03-10 17:15:08 UTC +02:00
BankID / MobileID - 230031f6-6a51-459e-9a52-d7a84ab3cec2 - FI

ANTTI PÄIVIÖ KOLARI

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Suomen Autismikirjon Yhdistys
f3741494-ca62-4dac-b1cf-c2d2588e43e8 - 2026-03-10 17:31:49 UTC +02:00
BankID / MobileID - e0356c50-00f1-4c60-bcdf-b84ff4d532ee - FI
Authority to sign - Asemavaltuuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

This document contains 9 pages before this page
Dokumentet inneholder 9 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 9 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 9 sider før denne side

Detta dokument innehåller 9 sidor före denna sida

MARJUKKA MIRJAMI SAARNISTO

6d51de11-23d0-4e17-a5e1-42e06d6ac8c0 - 2026-03-10 17:42:04 UTC +02:00
BankID / MobileID - d3b24af5-2826-460d-aff9-8845e2ca6ad9 - FI

Tarja Anneli Korhonen

f4650eff-17b8-414d-ab07-24465bb2b3f1 - 2026-03-10 18:09:43 UTC +02:00
BankID / MobileID - 163ca196-39fa-4ae2-a493-b27f631f1f9e - FI

KIRSI HANNELE STENMARK

BDO Oy, FI27760894, Porkkalankatu 3, 00180, Helsinki

ff053041-72ab-4ace-9644-58c4ad7d3757 - 2026-03-10 21:26:24 UTC +02:00
BankID / MobileID - bfefab94-0ab2-4f0d-be47-5c342a7fd181 - FI

Authority to sign - Asemavaltuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 10 pages before this page

Dokumentet inneholder 10 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 10 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 10 sider før denne side

Detta dokument innehåller 10 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende